Инв. 8
Гос. книжная палата УзССР
4 ИЮЛ 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 152 (18.629). • Сешанба, 1983 йил 5 июль • Баҳоси 3 тийин.

ЛАЛМИ ЕРЛАР САХОВАТИ

✦ Ховос районидаги Тимирязев номли совхоз ғаллакорлари мўл ҳосил етиштирдилар. Улар лалми ерларда ўртача ҳосилдорликни 15 центнерга етказдилар. Бу эса планга нисбатан 2 баравар кўпдир.

Хўжаликнинг кўплаб комбайнчилари ғалла ўримида зарбдорларча ишладилар. Ҳожимурод Ғаффоров ва Нурилла Шодмоновлар айниқса юксак меҳнат унумдорлигига эришдилар. Уларнинг ҳар бири мавсумда 250 гектар ернинг ҳосилини ўриб-йиғиб олдилар.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

Шунингдек, совхозда янги тармоқ ўзлаштирилди. Бу ерда қорабайир зотли йилқилар боқилаётир. Хўжаликда автомашиналар юриши қийин бўлганлиги учун олис участкаларга юк ташишда отлардан фойдаланиш кўзда тутиляпти. Бундан ташқари бу ерда шифобахш ичимлик — қимиз тайёрлаш мўлжалланмоқда.

ЧОРВАДОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

✦ Чиноз районидаги Жамбул номли совхоз чорвадорлари гўшт тайёрлаш ярим йиллик планини ошириб бажардилар. Давлатга 292 тонна ўрнига 404 тонна гўшт етказиб берилди. Бу ўтган йилги шу даврдагидан анча кўпдир.

Шуниси қувончлики, совхоз чорвадорлари бу муваффақиятга чорва молларни бўрдоқига боқиш эвазига эришдилар. Хўжаликда навбатда гўштга топшириладиган чорва моллар кучайтирилган рацион асосида озиқлантирилаётир.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1983 йил 4 июлда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XI пленуми бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни бажариш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» доклад қилди.

Доклад юзасидан бошланган музокараларда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Қ. Камолов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, Навоий область партия комитетининг биринчи секретари В. П. Есин, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. М. Мамарасулов, Жиззах область Пахтакор районидаги Ульянов номли совхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи Х. Рустамова, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиев, Фарғона тўқимачилик комбинатининг мастери Н. И. Ермолаева, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов, Туркистон Ҳарбий округи ҳарбий кенгашининг аъзоси — Сиёсий бошқармасининг бошлиғи Н. А. Моисеев, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Ю. Юсупов, Ўзбекистон ССР маданият министри З. Р. Раҳимбобоева, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Сивец, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. Алламуродов, «Қаршистрой» территориал бошқармасининг бошлиғи С. Ч. Чегебоев ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумининг «КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорлари асосида 1983-1985 йилларда республикада чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Е. А. Айтмуротовнинг ахборотини тинглади.

Пленумда Ш. Р. Рашидов якунловчи нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан пленум тегишли қарорлар қабул қилди.

Марказий Комитет пленуми ишда хатоларга йўл қўйганликлари, партия ва давлат интизомини бузганликлари учун Н. Ҳикматовни ва Б. Элбоевни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети составидан чиқарди.

Шу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тамомлади.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XI ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА БАЁН ЭТИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг «КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни бажариш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг фаолиятида, мамлакатнинг бутун ижтимоий-сиёсий турмушида катта ва шонли воқеа бўлди, деб зўр мамнуният билан қайд этади.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларида, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ёрқин, чуқур мазмунли нутқида зўр назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган қоидалар ҳамда хулосалар баён этиб берилди. Совет жамияти ривожланган социализмни планли равишда ва ҳар тарафлама такомиллаштириш босқичига қадам қўйди, ундаги ишлаб чиқарувчи кучларда ва ишлаб чиқариш муносабатларида чуқур сифат силжишлари содир бўлмоқда, сиёсий система муваффақиятли ривожланмоқда, совет кишиларининг онги ўсмоқда.

Бутун мамлакат каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ўз сафларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети, Юрий Владимирович Андропов бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюроси теварагида тобора маҳкамроқ жипслаштирмоқдалар. Республика ишчилари, колхозчилари, зиёлилари КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини, партиянинг ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини ошириш, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлини якдиллик билан маъқуллаб, сидқидилдан қўллаб-қувватламоқдалар.

Меҳнаткашларнинг интизом ва тартибни мустаҳкамлаш йўлидаги курашида янада уюшқоқлик билан самарали ишлашга, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини сўзсиз бажаришни таъминлашга интилаётганликларида мана шу қўллаб-қувватлаш ўзининг амалий, конкрет ифодасини топмоқда.

Кундалик ва истиқбол вазифаларни ҳал этишда идеологик, оммавий-сиёсий ишнинг роли ва аҳамияти беқиёс ошиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш идеология ходимларининггина иши эмас, бу — бутун партиянинг, унинг барча ташкилотларининг, ҳар бир коммунистнинг ишидир.

Республикада оммага ғоявий таъсир ўтказишнинг жуда хилма-хил форма ва воситалари ҳосил қилинган. Матбуот, телевидение ва радиоэшиттириш, оғзаки ва кўргазмали сиёсий пропаганда, халқ маорифи кенг миқёсда ривож топган, маданий-оқартув муассасаларнинг кенг тармоқли шахобчаси вужудга келтирилган. Идеология ходимларининг кўп сонли, яхши билимдон, партия ишига садоқатли кадрлари тарбияланиб вояга етказилган. Улар республиканинг миллион-миллион меҳнаткашларига кун сайин таъсир ўтказиб турибди.

Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, зиёлиларининг фидокорона, ҳалол меҳнати, уларнинг XI беш йиллик социал-иқтисодий режаларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишдаги ютуқлари бу ишнинг самарадорлигидан яққол далолат беради. Республика саноат корхоналарининг коллективлари умуман ижтимоий ишлаб чиқаришни ўстириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш вазифаларини муваффақиятли ҳал этмоқдалар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари мамлакатга пахта етказиб берувчи асосий республика зиммасига юклатилган фахрий вазифани шараф билан бажармоқдалар. Улар олти миллион тонналик «оқ олтин» хирмони уйиш маррасини мустаҳкам ўзлаштириб олиб, шу билан бирга дон, сабзавот, мева, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтирмоқдалар. Республикада меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини ошириш, уларга хизмат қилишнинг ҳамма турларини такомиллаштириш учун кўп иш қилинмоқда.

Мана шу муваффақиятларнинг ҳаммаси партия ташкилотларининг партия XXVI съезди йўл-йўриқларига, КПСС Марказий Комитети 1979 йил 26 апрель қарорига мувофиқ идеология ишини яхшилаш борасидаги хилма-хил ва саботли фаолияти натижасидир. Шу билан бирга, КПСС Марказий Комитетининг Пленумида уқтириб ўтилганидек, бу соҳадаги жиддий камчиликлар тўла-тўкис тугатилгани йўқ, айрим партия комитетлари бу ишга муносиб равишда эътибор бермаяптилар. Тарбиявий ишнинг практика эҳтиёжларидан узилиб қолишига, турмушда юзага келаётган проблемалардан четга чиқишга, расмиятчилик ва дабдабабозликка ҳамон йўл қўйилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида баён этилган программавий қоидалар ва хулосаларни тўла-тўкис маъқуллайди, уларни муттасил ижро этиладиган дастуриламал деб қабул қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республика коммунистларининг, барча меҳнаткашларининг фикрини ифодалаб, ленинча типдаги атоқли раҳбар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг СССР Олий Совети Президиуми Раиси лавозимига сайланишини зўр мамнуният ва якдиллик билан маъқуллайди.

Республикадаги область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг қарорларига, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида баён этилган йўл-йўриқларга амал қилиб, кадрларни ўрганиш, танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашни доимо яхшиласинлар, бутун ташкилотчилик, идеология, оммавий-сиёсий ишни ривожланган социализмни такомиллаштириш жараёнида партия билан халқ ҳал этаётган катта ва мураккаб вазифаларга мувофиқ янги поғонага кўтарсинлар. Омма орасидаги сиёсий иш партия билан халқнинг бирлигини мустаҳкамлаши, меҳнаткашларнинг коммунистик эътиқодини, сиёсий активлигини ошириши, уларнинг ижодий куч-ғайратини қулф урдириши лозим.

Идеология ишини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар амалга оширилсин, бу ишнинг актуал хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳал этиш билан узвий равишда ва чамбарчас боғланиши мустаҳкамлансин, меҳнаткашларнинг умумий таълим ва маданий савияси ўсганлигини ҳамда аҳоли турли группаларининг хусусиятларини назарда тутиб, оммавий-сиёсий фаолиятнинг самарадорлиги ва сифатини оширишга, унинг форма ва методларини такомиллаштиришга эришилсин, пропаганда ва агитациянинг жанговарлик характери таъминлансин.

Идеология ишининг ғоявий-назарий савиясини ошириш мақсадида республиканинг илмий муассасалари, барча олимлари ҳозирги тараққиётнинг энг муҳим амалий вазифалари сари кескин бурилиш ясашлари таъминлансин. Уларнинг бутун куч-ғайрати марксизм-ленинизм таълимотининг актуал проблемаларини янада пухта ишлаб чиқишга, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг, одамларда коммунистик дунёқарашни шакллантиришнинг, социал турмушни интернационаллаштиришнинг ишончли йўлларини тадқиқ этишга сафарбар қилинсин.

Ўзбекистоннинг умумиттифоқ меҳнат тақсимотидаги ўрнига ва республиканинг эҳтиёжларига мувофиқ равишда тармоқ комплекс проблемаларини кўзловчи илмий ечимлар айниқса муҳимдир. Хом ашё ресурсларини қидиришни давом эттириш, «Пахта», «Сув», «Меҳнат ресурслари», «Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш» номли катта-катта комплекс илмий ишлаб чиқариш программаларини ишлаб чиқиш сингари халқ хўжалик вазифалари умумдавлат аҳамиятига эгадир. Илмий ишлар амалий тавсияларда рўёбга чиқиши, асосли иқтисодий ва социал прогнозлар бериши лозим.

Республика партия ташкилотлари КПССнинг социал-иқтисодий сиёсатини чуқур тушунтириб берсинлар, бутун диққат-эътиборни хўжалик қурилишининг туб вазифаларини ҳал этиш, озиқ-овқат ва энергетика программаларини амалга ошириш, республиканинг ишлаб чиқариш ва фан-техника потенциалидан оқилона фойдаланишни таъминлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, Ўзбекистоннинг Ватанимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга қўшадиган ҳиссасини янада кўпайтириш учун конкрет қайси ишларни қай тарзда бажариш кераклигига қаратсинлар.

Меҳнаткашларнинг куч-ғайратлари идеология, сиёсий-тарбия ишининг ҳамма форма ва воситалари орқали планларни ва социалистик мажбуриятларни бажаришда уларнинг шахсий ҳиссасини янада кўпайтиришга, иш самарадорлиги ва сифатини оширишга сафарбар этилсин. Интизом мустаҳкамлансин, ҳар бир ходимнинг топширилган иш учун, ишлаб чиқариш қувватларидан, хом ашё, энергия, иш вақтидан яхшироқ фойдаланиш учун масъулияти оширилсин.

Ташкилотчилик ва сиёсий иш республика агросаноат комплексининг ҳамма бўғинлари: колхоз ва совхозлар, «Сельхозтехника», тайёрлаш ва қайта ишлаш корхоналари, транспорт ва савдо ташкилотлари, қишлоқ хўжалигига хизмат қиладиган барча муассасалар ишининг самарадорлигини янада оширишга қаратилсин, Озиқ-овқат программаси муттасил рўёбга чиқарилишига, етиштирилган ҳосилни ўз вақтида, ҳеч нобуд қилмай йиғиштириб олиш ва сақлаб қолиш, зарур озиқ-овқат, аввало дон ресурсларини вужудга келтириш учун юксак ғайрат-шижоат, уюшқоқлик кўрсатилишига, барча мавжуд имкониятларни очиб, улардан фойдаланилишига ҳаракат қилинсин.

Партия, совет, касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақани ва меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатини бутун чоралар билан ривожлантирсинлар. Мусобақадошларнинг куч-ғайратларини маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш қувватларидан яхшироқ фойдаланиш, хом ашё ва материалларни, энергия ва иш вақтини тежаш сингари мақсадларга эришишга сафарбар қилинсин. Агросаноат бирлашмалари, хўжалик ҳисобидаги ишлаб чиқариш бригадалари шароитида ғоявий-тарбиявий ишнинг самарали формаларини ишлаб чиқиб, жорий этишга алоҳида эътибор берилсин.

Оммавий-сиёсий ишнинг жамики воситаларини сафарбар этиб, республиканинг ҳар бир меҳнатчисини замонавий иқтисодий фикрлайдиган қилиб тарбиялашга кўмаклашилсин. Корхоналардаги иқтисодий ўқиш ишлаб чиқариш таълими билан чамбарчас боғлиқ равишда олиб борилсин, ҳамма янги, илғор ташаббуслар жонбозлик билан қўллаб-қувватлансин, илғор тажриба, фан ва техника ютуқлари халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларига жорий этилсин.

Республика партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларни марксча-ленинча дунёқараш, партия ишига астойдил садоқат, СССР халқларининг мустаҳкам қардошларча дўстлиги ғояларига ихлосмандлик, чуқур интернационал эътиқод, юксак ахлоқий фазилатлар, актив ҳаётий позиция руҳида сабот билан тарбияласинлар.

Коммунистик идеалларнинг улуғворлиги, Коммунистик партиянинг Совет давлати иқтисодий ва мудофаа қудратини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга, халқнинг моддий фаровонлигини ва маданиятини оширишга қаратилган бунёдкорлик фаолияти ишонарли тарзда яққол кўрсатиб берилсин. Ишчилар синфининг революцион идеология ва ахлоқи, унинг коллективчилик идеологияси, манфаатлари ва қарашлари республика барча меҳнаткашлари маънавий қиёфасининг асоси бўлиб қолишига ҳаракат қилинсин.

Сиёсий маориф, оммавий сиёсий ўқиш тармоғининг ишини янада яхшилаш чоралари кўрилсин, марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш яхшилансин, ҳар бир тингловчи партиянинг сиёсатини чуқур тушунишига, олинган билимларни амалда қўллана оладиган бўлишига ҳаракат қилинсин. Машғулотларнинг актив формалари ҳар томонлама ривожлантирилсин, уларнинг сиёсий йўналиши кучайтирилсин, қироатхонлик ва формализм тугатилсин, пропагандистларни танлаш ва ўқитиш такомиллаштирилсин.

Агитация ва пропаганданинг ҳамма формалари ёрдамида социалистик турмуш тарзининг олижаноб принциплари атрофлича очиб берилсин. Турмуш маданиятини, айниқса, қишлоқ аҳолисининг турмуш маданиятини ошириш соҳасидаги иш тинимсиз олиб борилсин, республиканинг бу соҳадаги ютуқлари кенг пропаганда қилинсин. Юлғичлик фактлари таг-томири билан қатъиян тугатилсин, майда буржуа психологияси фактларига қарши муросасиз курашилсин, давлат мулкидан шахсий бойлик орттириш мақсадлари йўлида фойдаланиш, чайқовчилик, порахўрлик ҳолларига нисбатан чидаб бўлмайдиган вазият вужудга келтирилсин.

Идеология ишида ўзининг жадаллиги ва ўткирлиги жиҳатидан мислсиз бир-бирига мутлақо зид икки дунёқарашнинг икки сиёсий йўл — социализм ва империализмнинг ўзаро кураши тўла-тўкис эътиборга олинсин. КПСС билан Совет давлатининг қуролланиш пойгасини жиловлашга, халқаро муносабатларни тубдан соғломлаштиришга, социалистик мамлакатларнинг дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштиришга, халқларнинг миллий озодлик курашига кўмаклашишга қаратилган ташқи сиёсат йўли тинимсиз пропаганда қилинсин. Империализмнинг халқ манфаатларига зид бўлган агрессив моҳияти, унинг сиёсати ва идеологияси ишонарли тарзда фош қилиб ташлансин. Буржуа пропагандасининг идеологик ғаламисликлари ўз вақтида ва далил-исботлар билан фош этилсин, бу ғаламисликларга кескин зарба берилсин, одамларнинг сиёсий сергаклиги, ғанимлик фикрларига уларнинг муросасизлиги, синфий душманнинг идеологик ғаламисликларига қарши туриш маҳорати мустаҳкамлансин. Жўшқин ва самарали қарши пропаганда системаси ташкил этилсин, у жанговарлик характерида олиб борилсин, ленинча миллий сиёсатнинг буюк муваффақиятлари актив пропаганда қилинсин, мамлакатимизнинг муваффақиятлари экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида Совет Ўзбекистони мисолида яққол кўрсатиб берилсин.

Партия комитетлари тарбия ишига комплекс ёндашишни изчиллик билан амалга оширсинлар, идеология муассасаларининг ишини, оммага ғоявий таъсир ўтказиш барча воситаларини мувофиқлаштириб туришни таъминласинлар, меҳнат коллективларидаги идеология фаолиятини ташкил этишга биринчи даражали эътибор берсинлар, энг яхши пропагандист кадрлар шу коллективларга жамлансин, меҳнат коллективларининг етакчи кучи ва сиёсий ўзаги бўлмиш бошланғич партия ташкилотларининг роли ва аҳамияти, уларнинг социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этиш учун, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш учун масъулияти оширилсин.

Матбуот, радио ва телевидениенинг юксак ғоявий-тематик йўналиши, оперативлиги, ишонтирарли ва мароқли бўлиши, жанрларининг хилма-хиллиги таъминлансин. Партия комитетлари оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг ишидаги икир-чикирга аралашмай, уларга амалий равишда йўл-йўриқ бериб турсинлар, уларнинг жанговарлигини ва обрў-эътиборини оширсинлар, принципиал чиқишлар қўллаб-қувватланишини таъминласинлар, проблемали ва танқидий материалларга эътиборсизлик фактларига нисбатан қаттиқ чора кўрсинлар, матбуотнинг моддий-техника базасини ҳар томонлама мустаҳкамласинлар, журналист кадрлар тайёрлашни ва уларнинг малакасини оширишни яхшиласинлар. Полиграфия саноатининг орқада қолаётганлигини тугатиш зарур. Шу муносабат билан мавжуд босмахоналарнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва яхшилаш, уларнинг қувватларини кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқишни жадаллаштириш лозим. Бадиий ва болалар адабиёти асарларининг аҳамияти ошиб бораётганини эътиборга олиб, уларни нашр этиш масалалари тубдан яхшилансин.

(Давоми тўртинчи бетда).

МОСКВАГА КЕЛИШДИ

ГФР Федерал канцлери Г. Коль билан ГФР Федерал канцлери ўринбосари, ташқи ишлар министри Г. -Д. Геншер совет раҳбарларининг таклифига биноан 4 июль куни Москвага келишди.

Аэродромда меҳмонларни СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 4 июлда Венгрия Коммунистик Ёшлар Союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари Дьердь Фейти бошчилигида республикада меҳмон бўлиб турган Венгрия Коммунистик Ёшлар Союзининг делегациясини қабул қилди.

Дўстона суҳбатда Ш. Р. Рашидов венгер комсомолининг раҳбарларига Ўзбекистон меҳнаткашларининг, республика комсомоллари, барча ёшларининг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва тавсияларни амалга ошириш йўлидаги кураши ҳақида гапириб берди.

Суҳбат чоғида республика меҳнатчилари Коммунистик партия билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис маъқуллаётганликлари, ер юзида тинчлик таянчи социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва қудратини доимо мустаҳкамлашни ўзларининг энг муҳим бурчи деб билаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Совет Иттифоқи билан Венгрия ўртасидаги қардошлик алоқалари йил сайин мустаҳкамланиб бораётганлиги қайд этилди. Бу алоқаларни ривожлантиришга Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ҳисса қўшмоқдалар.

Дьердь Фейти Венгрия Коммунистик Ёшлар Союзининг делегацияси самимий кутиб олинаётганлиги учун миннатдорчилик изҳор этди. У Ўзбекистон меҳнаткашларига, ёшларига коммунистик қурилишда янгидан янги муваффақиятлар тилади.

Суҳбатда ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Ю. А. Дергаусов, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. А. Алламуродов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Австрия «Кредит-аншальт банкферайн» банки правлениесининг раиси Ханнес Андраш бошчилигидаги Австрия Республикаси делегацияси республикамизда меҳмон бўлиб турибди. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасига бордилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхозда бўлдилар.

Австрия делегациясининг аъзоларини 4 июль куни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев қабул қилди.

(ЎзТАГ).

УНИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Унинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси бугун, 5 июлда, соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари бугун, соат 9 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси бугун, 5 июлда, соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида ўтказилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА БАЁН ЭТИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ доклади

Ўртоқлар!

Партиямиз идеология ишини ҳамиша коммунистик қурилишнинг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблаб келди ва ҳозир ҳам шундай деб ҳисоблайди. Бу соҳада партиямиз В. И. Лениннинг янги жамият қурилиши «ҳар томонлама баркамол ва ҳар томонлама билимдон кишиларни» тарбиялаб вояга етказишни талаб қилади, деган кўрсатмасига асосланиб иш тутади.

КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорлари идеологик, оммавий-сиёсий ишнинг актуал проблемаларини ҳал этишга Коммунистик партиянинг новаторларча ёндашувининг янги ёрқин кўринишидир.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг Пленумдаги нутқида коммунистик идеология ва тарбиянинг энг муҳим проблемалари атрофлича, чуқур таърифлаб берилди, совет жамияти ривожининг ҳозирги босқичи ва унинг тарихий истиқболлари, идеология соҳасидаги янги вазифалар ўртага қўяётган ички ва халқаро омиллар тўла-тўкис таҳлил этилди.

Пленумнинг қарорида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ Константин Устинович Черненконинг мазмундор докладида идеологик, оммавий-сиёсий ишни такомиллаштириш йўллари белгиланди.

Мамлакатдаги бутун ғоявий-сиёсий вазият совет кишиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети, ленинча типдаги атоқли раҳбар Юрий Владимирович Андропов бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюроси теварагида янада маҳкамроқ жипслашганлиги билан характерланади. Ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг СССР Олий Совети Президиуми Раиси лавозимига сайланиши жамиятимиз ва давлатимизнинг олий манфаатларига, КПСС XXVI съездининг тарихий режаларини муваффақиятли бажаришга, коммунистик қурилиш ишига хизмат қилади.

Ю. В. Андроповнинг собитқадам, зўр ғайрат ва ташаббускорлик билан қилаётган ишлари Коммунистик партия билан Совет давлатининг совет халқи ва бутун инсоният манфаатларини кўзлаб социал тараққиёт ва тинчлик сиёсатини изчиллик билан ўтказишга қаратилган. У ўзининг кўп қиррали партия ва давлат иши билан, катта тажрибаси ва сиёсий донишмандлиги, ажойиб ишчанлик ва инсонийлик фазилатлари билан мамлакатимизда ҳамда чет элларда зўр ҳурмат ва юксак обрў-эътиборга сазовор бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми, СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси бизнинг партиямиз — коммунистик келажак йўлини комил ишонч билан очиб бораётган кашшофлар партияси эканини бутун дунё олдида зўр куч билан яна намойиш этди.

Ленин партиясининг халқаро сиёсати ҳар бир совет кишисининг, ер юзидаги барча меҳнат аҳлининг манфаатларини ифодалайди. СССРнинг янги тинчлик ташаббусларини халқимиз, бутун тараққийпарвар чет эл жамоатчилиги якдиллик билан маъқуллади.

XXVI съезднинг қарорига мувофиқ тайёрланаётган янги таҳрирдаги КПСС Программаси партиянинг идеологик фаолияти ва умуман бутун фаолияти учун бениҳоя муҳим роль ўйнашини ўртоқ Ю. В. Андропов уқтириб ўтди. Бу программа социализмни планли равишда ва ҳар томонлама ривожлантириш, бинобарин, коммунизм қуриш программаси бўлиб қолади, партия билан халқ олдида турган энг муҳим вазифаларни ҳал этиш учун бутун кучни бирлаштиришга ёрдам беради.

Коммунистик бунёдкорлик проблемаларининг кенг миқёслари, мамлакат иқтисодий ва илмий-техникавий потенциалининг зўр куч билан ўсганлиги, умумхалқ ва давлат системамизнинг жўшқинлиги, социалистик демократия доимо такомиллаштириб келинаётганлиги, жаҳон тараққиёти жараёнларининг ўткирлиги ва мураккаблиги партиядан тарбия проблемаларининг бутун комплексига эътиборни кучайтиришни талаб қилади. «Ҳамма поғоналардаги партия комитетлари, ҳар бир партия ташкилоти, — деб таъкидлади ўртоқ Ю. В. Андропов, —ўзи ҳал этаётган бошқа масалалар (хўжалик, ташкилий ва бошқа масалалар) нақадар муҳим бўлмасин, идеология иши тобора биринчи ўринга чиқаётганини тушуниб олиши керак».

Пленум партия ташкилотларининг бутун диққат-эътиборини қуйидаги асосий вазифаларни ҳал этишга қаратди.

Биринчидан, бутун идеологик, тарбиявий, пропаганда ишимизни ривожланган социализмни такомиллаштириш жараёнида партия ҳал этаётган катта вазифалар даражасига кўтариш лозим.

Иккинчидан, маориф ва тарбия воситаларининг жуда бой хазинасидан янада актив, ижодий фойдаланиш, расмиятчиликни, андозачиликни, журъатсизликни, баъзан эса фикр ялқовлигини қатъият билан тугатиш керак. Янги инсонни тарбиялаб вояга етказиш —идеология кадрларининггина иши эмаслигига, балки бутун партиянинг иши эканлигига асосланиш лозим.

Учинчидан, барча партия комитетларида аҳолининг турли группалари билан идеология ишини ташкил қила билиш маҳоратига эга бўлган, махсус тайёргарлик кўрган кадрлар бўлиши зарур.

Тўртинчидан, айниқса ижтимоий фанлар соҳасидаги ғоявий-назарий ишнинг янги, янада юқори поғонасини таъминлаш керак.

Бешинчидан, сиёсий маориф, оммавий-сиёсий ўқиш иш услубини ўзгартириш, олинган билимлардан амалда фойдаланиш маҳоратини ўрганиб олиш катта роль ўйнаши лозим.

Олтинчидан, идеология ишида инсоният бошидан кечираётган тарихий даврнинг ўзига хослигини, ҳозирги дунёдаги ғоялар курашининг хусусиятларини, империализмнинг СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши ошкора психологик урушини эътиборга олиш керак.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорлари КПСС XXVI съезди ҳужжатларини, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини мантиқий давом эттириш ва ижодий ривожлантиришдан иборат. Пленум қарорлари — илмий коммунизм назариясига ва практикасига қўшилган катта ҳиссадир. У — партия ўртага қўяётган жамики хилма-хил проблемаларга ленинча донишмандлик билан ёндашиш намунасидир.

Пленум қарорлари партия ташкилотларини, идеология соҳасидаги барча кадрларни меҳнаткашларга коммунистик тарбия бериш борасидаги аниқ жанговар ҳаракат программаси билан қуроллантиради, мамлакатимизни иқтисодий, социал ва маънавий жиҳатдан ривожлантиришда янги чўққиларга эришишга чақиради.

Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларини завқ-шавқ билан ва маъқуллаб кутиб олдилар. Партиянинг Ватанимизни янада равнақ топтириш, ҳар бир совет кишисини ҳар томонлама камолга етказиш ва уни фаровонликка эриштириш ҳақидаги ғамхўрлигига жавобан шаҳар ва қишлоқ меҳнатчилари бунёдкорлик меҳнатини жўш урдирмоқдалар, фидокорлик ва ташаббускорлик кўрсатмоқдалар, план топшириқларини ҳамда социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Бизнинг пленумимиз вазифаси — партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларига, ўртоқ Ю. В. Андропов нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларга мувофиқ идеология, оммавий тарбия ишини янада яхшилаш, бу ишнинг илмий савиясини ошириш, унинг ҳаёт билан боғланишини кучайтириш, республика меҳнаткашларини ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишга сафарбар этиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқишдан иборат.

I

Ўртоқлар!

Коммунистик қурилиш миқёслари кенгайиб, вазифалари мураккаблашиб борган сайин Коммунистик партиянинг совет жамияти турмушидаги раҳбарлик ва раҳнамолик роли ҳам муттасил ортаверади.

Ҳозирги ижтимоий тараққиётда коммунистик идеология ролининг ошиб боришида партия таъсирининг кучаяётганлиги, айниқса, яққол намоён бўлмоқда. Марксизм-ленинизм ғоялари ҳозирги даврнинг моҳиятини, унинг истиқболларини ифодаловчи ғоялар эканини замонамиздаги тарихнинг бутун бориши кўрсатиб турибди.

КПСС — илмий коммунизм партиясидир. У ўзининг бутун улуғвор революцион ўзгартирувчилик фаолиятини илм-фаннинг мустаҳкам негизига, босиб ўтилган йўлни, реал вазиятни ва ижтимоий-сиёсий турмушнинг етакчи тенденцияларини синчиклаб таҳлил этиш асосига қуради. У назарияни ҳар томонлама ривожлантириш ҳақида ва уни ўзгариб бораётган вазият ҳамда янги тажриба талабларига мос келадиган янги қоидалар билан янада бойитиш ҳақида доимо ғамхўрлик қилади.

В. И. Ленин илмий идеологиянинг «воқелигимизнинг яхлит манзарасини кўрсатиб бериши» кераклигини ва у «ҳақиқий жараённинг аниқ таърифи бўлиши»ни шу идеологиянинг бош вазифаларидан бири деб ҳисоблаган эди. Партиянинг назарий фаолияти ҳозирги даврни оҳаолашга, социал-сиёсий ва иқтисодий тараққиёт тенденциялари ҳамда йўналишларини белгилашга, халқаро турмушнинг мураккаб ҳодисалари орасида тўғри йўл топиб олишига ёрдам беради.

Янги таҳрирдаги КПСС Программасини тайёрлаш чоғида партиямиз Марказий Комитети СССРда ривожланган социалистик жамият қурилганлигига асосланади. Бу — Коммунистик партия раҳбарлигидаги халқнинг меҳнати ва истеъдоди билан бунёд этилган жамиятдир. Бу — ҳозирги кундаги энг илғор жамият—қудратли экономика, замонавий фан ва маданият, чинакам халқ ҳокимияти ва чинакам инсонпарвар ҳаёт тарзи жамиятидир.

Мамлакатимиз социал тараққиёт поғоналари бўйлаб юқори кўтарила борган сайин, ҳал этилаётган ички ва халқаро вазифалар миқёси ошган сайин, жамиятнинг раҳбар ва раҳнамо кучи, ишчилар синфи, барча меҳнаткашларнинг жанговар авангарди бўлмиш КПССнинг роли ҳам шу қадар ортиб бормоқда.

Ривожланган социализмни такомиллаштириш ҳозирги шароитда партия билан халқ фаолиятининг асосий мазмунини ташкил этади. Ривожланган социализм узоқ тарихий даврни ўз ичига олади, шу давр мобайнида коммунизмнинг моддий-техникавий базасини барпо этиш, ишлаб чиқариш воситалари социалистик мулкчилигининг икки формасини ўзаро яқинлаштириб, кейинчалик қўшиб юбориш, синфий тафовутларни тугатиш, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги муҳим тафовутларни бартараф этиш сингари коммунистик қурилишнинг мураккаб вазифалари ҳал этилади.

Социализмни такомиллаштириш жараёнида оташин ватанпарвар ва интернационалист, юксак сиёсий маданият ва чуқур билим соҳиби бўлмиш онгли меҳнатчи, марксизм-ленинизмнинг олижаноб ғоялари учун букилмас курашчи—совет кишиси камол топмоқда. Партиянинг, унинг барча ташкилотлари ва муассасаларининг ҳар томонлама идеология фаолияти янги инсонни тарбиялаб, вояга етказишда жуда катта роль ўйнайди.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «СССРнинг олтмиш йиллиги» мавзуидаги доклади ҳамда «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» сарлавҳали мақоласи партиянинг, бутун совет халқининг ғоявий турмушини бойитган қудратли омил бўлиб қолди. Бу фундаментал асарлар, шунингдек Юрий Владимирович Андроповнинг июнь Пленумида сўзлаган программавий нутқи марксизм-ленинизмнинг ижодий ривожлантирилишидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия қарорларини бажара бориб, кейинги йилларда идеология ишининг ҳамма соҳаларига раҳбарликни кучайтирди. Республикада коммунистик тарбиянинг аҳоли барча қатламларини ва ёш группаларини қамраб олган мунтазам системаси қарор топди.

Идеология ишининг самарадорлиги меҳнаткашларнинг ижодий ташаббуси юксалиб бораётганлигида, социалистик демократия янада ривожлантирилаётганлигида, кенг омма жамият ва ишлаб чиқариш ишларини бошқаришга жалб этилаётганлигида яққол намоён бўлмоқда.

Республиканинг умумиттифоқ экономикасига қўшаётган ҳиссаси муттасил ортиб бормоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг икки ярим йили мобайнида Ўзбекистоннинг ишлаб чиқарувчи кучлари анча ўсди. Саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш план-топшириқларидан юқори даражада таъминланмоқда. Қишлоқ хўжалиги муттасил юксак суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Меҳнаткашларнинг маънавий турмуши сермазмун бўлиб қолди.

Шу билан бирга биз идеология ишини такомиллаштириш, КПСС Марказий Комитетининг Пленумида кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш соҳасида ҳали зўр ғайрат билан кўп ишлар қилишимиз керак. Ҳозир, ривожланган социализмни ҳар томонлама такомиллаштириш тўғрисида гап бораётган бир пайтда жамият аъзоларини марксча-ленинча дунёқараш асосида шакллантиришга, уларни коммунизм идеалларига садоқат, мамлакатнинг хўжайини эканлигини ҳис этиш, сиёсий ва маънавий маданият, буржуа идеологиясига ва ахлоқига муросасизлик руҳида тарбиялашга илмий ёндашиш ҳар қачонгидан ҳам зарурдир.

Назарияни доимо ривожлантириш, ижтимоий турмушнинг янги актуал проблемаларини таҳлил этиш сиёсий-тарбиявий иш муваффақиятнинг асоси эканини яхши биламиз. Ўзбекистон партия ташкилоти шунга асосланиб пропаганда ва агитациянинг илмий савиясини оширишга ҳаракат қилмоқда. Республика олимларининг кучлари билан феодализмдан капитализмни четлаб ўтиб, социализмга ўтиш шароитида янги тузум қурилиши тажрибаси, ҳозирги даврда миллатлар ва элатларнинг бир-бири билан янада яқинлашуви, яхлит халқ хўжалик комплексида Ўзбекистон ишлаб чиқарувчи кучларининг ривожланиши сингари ва бошқа актуал проблемалар устида иш олиб борилмоқда.

Шу билан бирга КПСС Марказий Комитетининг Пленумида ижтимоий фанларнинг вакиллари шаънига қилинган танқид республикамиз олимларига ҳам бевосита тааллуқлидир. Биздаги баъзи тадқиқотлар ғоявий-назарий жиҳатдан унчалик юксак савияда бажарилмаётганлиги, муҳим проблемаларни қандай ҳал этиш кераклиги тўғрисида практикага тавсия берилмаётганлиги сир эмас. Айрим илмий ходимлар ҳали ҳам зарур назарий ва профессионал билимга эга эмаслар. Бир қанча партия ташкилотларида илмий кадрлар билан ўтказиладиган тарбиявий ишга дуруст эътибор берилмаяпти.

Ўртоқ Ю. В. Андропов таъкидлаб ўтганидек, ҳозирги шароитда илм-фаннинг турмуш билан боғланишини янада мустаҳкамлаш, назарий фикр билан коммунистик тарбия практикаси ўртасидаги ўзаро таъсирни яхшилаш вазифаси биринчи ўринга чиқиб олмоқда. Республика олимларининг бутун диққат-эътибори илмий тадқиқотларни планлаштиришни яхшилашга, тадқиқотларнинг ғоявий-назарий савиясини ва натижадорлигини оширишга қаратилиши лозим.

Мамлакатимиз олдига ҳаётнинг ўзи қўяётган реал, амалий вазифаларга қатъиян бурилмоқ зарур. Табиий фанлар каби ижтимоий фанлар ҳам шу вазифаларни ҳал этишда партия билан бутун халқнинг жонкуяр ёрдамчиси бўлиши керак. Илмий коммунизм назарияси, фалсафа, КПСС тарихи, сиёсий иқтисоднинг муҳим проблемаларини чуқур таҳлил этиб ишлаб чиқиш учун, партия ташкилотларига амалий ёрдамни кенгайтириш учун олимларнинг масъулиятини ошириш лозим.

Эндиликда халқ хўжалигини интенсив ривожлантиришга ўтиш, социалистик тузумнинг афзалликларини амалда фан-техника революциясининг ютуқлари билан бирга қўшиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини, маҳсулот сифатини оширишнинг энг мақбул йўлларини танлаб олиш сингари проблемаларни тадқиқ этиш бениҳоя зўр актуаллик касб этмоқда.

Ишлаб чиқариш бирлашмаларини шакллантириш ва агросаноат интеграциясини чуқурлаштириш, «Пахта», «Сув», «Меҳнат ресурслари» деб аталган катта-катта комплекс илмий-ишлаб чиқариш программаларини ишлаб чиқиш каби масалаларни комплекс тадқиқ этишни кучайтириш зарур.

Республикадаги демографик жараёнларнинг хусусиятларини эътиборга олиб, меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, айниқса, олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассисларни Ўзбекистон экономикасини ривожлантириш истиқболларига мувофиқ равишда ҳам миқдор жиҳатидан, ҳам ихтисослар жиҳатидан тайёрлаш соҳасида тавсиялар берилиши зарур.

Коммунистик онгни шакллантириш қонуниятларини, маънавий муҳитни, турмушимиз барча соҳаларининг интернационаллашувини, социалистик миллатлар равнақ топиши ва ўзаро яқинлашиши диалектикасини ўрганишга алоҳида эътибор бериш лозим.

Ривожланган социализм шароитида ягона илмий-техник сиёсат ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Янги машиналар, механизмлар ва технологияларни яратиш, ишлаб чиқаришни автоматлаштириш, қўл меҳнатини кескин камайтириш соҳасида жуда катта иш қилиниши лозим. Компьютерлар ва роботлар қўлланилишини, ишлаб чиқаришни янги маҳсулот тайёрлашга тез ва самарали қайта қуриш имконини берувчи эпчил технология жорий этилишини таъминлаш керак.

Фан ва техника ютуқлари практикага тезроқ жорий қилиниши жуда муҳимдир. Афсуски, бу соҳадаги иш ҳали дуруст йўлга қўйилган эмас. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми шу сабабли техниканинг янгиланишидан олимларни, конструкторларни, раҳбарлар ва ишчиларни манфаатдор қила оладиган ташкилий, иқтисодий ва маънавий тадбирлар ишлаб чиқилишини жадаллаштириш вазифасини ўртага қўйди.

Ўртоқлар! Бизнинг жамиятимиз ўз тараққиётида шундай бир тарихий маррага яқинлашиб келдики, энди ишлаб чиқарувчи кучларда чуқур сифат ўзгаришлари қилиш ва шунга мувофиқ равишда ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштириш масаласи пишиб етилибгина қолмай, муқаррар ҳам бўлиб қолди. Шу билан узвий боғлиқ равишда одамларнинг онгида ҳам ўзгаришлар содир бўлиши керак.

Халқ хўжалигининг туб проблемаларини ҳал этишга, республиканинг ишлаб чиқариш ва фан-техника имкониятларидан оқилона фойдаланишни таъминлашга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва шу асосда Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга ҳар томонлама кўмаклашиш — ғоявий-тарбиявий ишнинг бош вазифаларидан биридир.

Бу ишда партия комитетлари хўжалик-ташкилотчилик ва идеология фаолиятининг бирлиги, ўзаро таъсирини таъминлаш зарур. Экономиканинг ҳолати ва унинг ташкил этилиш даражаси, хўжалик юритиш методлари, одамларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари ҳақида ғамхўрлик қилиш тарбиянинг самарадорлигини ошириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади.

Онгли меҳнат ва давлат интизоми учун кураш замоннинг зарур талабидир. Бу — партия ташкилотлари бутун иши, бутун пропаганда ва агитация ишининг бош йўналишларидан биридир.

Ўртоқ Ю. В. Андропов москвалик станоксозлар билан учрашувда: «Ҳар бир киши ҳар куни белгиланган топшириқни бажариши керак», деган жуда муҳим фикрни айтди. Юксак интизом, тартиб ўрнатилган шароитдагина бунга эришиш мумкин. Бу—бирон оир капитал маблағ сарфлашни талаб қилмаса ҳам, аммо жуда катта самара беради.

Навоий кон-металлургия комбинати, В. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ворошилов номидаги «Ташсельмаш» заводи, Сурхондарё областидаги «Сурхон» совхози сингари кўпгина корхона ва хўжаликларнинг тажрибаси ҳар бир меҳнатчи белгиланган планларнинг бажарилиши унинг меҳнат ҳиссасига, унинг ҳалол ишлашига, масъулият сезишига, унинг белгиланган топшириқларни ҳар куни бажаришига боғлиқ эканини чуқур англаб олиши нақадар муҳим ва зарурлигини кўрсатиб турибди.

Бу ерда одамлар кимнинг қандай ишлаётганини билиб турадиган, виждонан қилинган серунум меҳнат ва муносиб хулқ-атвор ҳамманинг таҳсинига ва юксак баҳосига сазовор бўлишига, прогулчилар ва дангасаларга эса ҳеч бир риоягарчилик ва юзхотирчилик бўлмаслигига ишончлари комил бўлган вазият вужудга келтирилган.

Иккинчи томондан, ҳатто бир коллективдаги интизомнинг заиф бўлиши баъзан кўпгина бошқа корхоналарнинг зўр ғайрат билан қилаётган иши натижаларига зарба беради ва пировард иш натижасига салбий таъсир қилади. Ғоявий-тарбиявий ишга етарли аҳамият берилмаслиги, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашдаги янглишишлар — бунинг сабабларидан биридир. Партия ва хўжалик раҳбарлари ғоявий-тарбиявий ишни сиёсий, ташкилотчилик ва хўжалик иши билан бирга қўшишгина кўнгилдагидек самара беришини ҳамиша ёдда тутишлари лозим.

Бу йилги планларни ва умуман беш йилликни бажариш учун хўжалик ва тарбиявий фаолиятни яхшилашнинг мавжуд имкониятларидан иложи борича кўпроқ фойдаланиш муҳимдир. Шу мақсадда пропаганда ва агитациянинг мазмуни ҳар бир корхона, ҳар бир меҳнат коллективининг марралари билан боғланиши керак.

1983 йилда республика саноат маҳсулотининг ҳажми 1980 йилдаги 18,5 миллиард сўмлик ўрнига биринчи бор 20 миллиард сўмликдан ошиб кетади ёки ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари 14,8 процентни ташкил қилади. Белгиланган марраларни эгаллаш мақсадида меҳнат учун қулай шароитлар яратиш, унинг унумдорлигини, ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларини ошириш, иш сифатини яхшилаш, маҳсулот ишлаб чиқаришни арзонлаштириш, тарбиявий жараённи активлаштириш керак.

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планида Озиқ-овқат программасини амалга ошириш тадбирлари марказий ўрин олади. Қишлоқ хўжалигида пахтачиликни ҳар томонлама юксалтириш, пахта сифатини янада яхшилаш энг муҳим вазифадир.

Айни вақтда маҳсулотнинг озиқ-овқат бўладиган турларини етиштириш бош вазифалардан биридир. Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти умуман 3,5 процент кўпайгани ҳолда, унинг озиқ-овқат бўладиган турларини етиштириш асосан маккажўхори дони ва шоли ҳисобига 6,2 процент кўпаяди.

Ғоявий-тарбиявий ишни ташкил этиш соҳасидаги ҳамма куч-ғайратлар пировард натижада меҳнат коллективида рўёбга чиқади. Шу боисдан ҳам асосий диққат-эътиборни меҳнат коллективига қаратиш лозим, энг яхши пропагандист кадрлар шу ерга жамланиши керак.

СССР Олий Совети умумхалқ муҳокамасидан кейин ўртоқ Г. А. Алиев доклади юзасидан қабул этган «Меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисида»ги СССР Қонуни коллективларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, коммунистик қурилиш планларини амалга оширишда уларнинг активлигини кучайтириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлади. Қонунда партия билан ҳукуматнинг социалистик демократияни янада ривожлантиришга, бошқарувда меҳнаткашларни қатнаштириш тўғрисидаги, ҳар бир меҳнатчи ўз корхонасида ўзининг хўжайин эканини ва бутун мамлакатнинг вакили эканини ҳис қилиши кераклиги ҳақидаги ленинча қоидани изчиллик билан амалга оширишга қаратилган сиёсати ўз ифодасини топган.

Партия комитетлари меҳнат коллективларининг етакчи кучи ва сиёсий ўзаги бўлмиш бошланғич партия ташкилотларининг роли ва аҳамиятини, уларнинг социал-иқтисодий масалаларни ҳал этиш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш учун, уюшқоқлик ва олий интизомни мустаҳкамлаш учун, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш учун бўлган масъулиятини оширишлари лозим.

Ҳар бир завод ва фабрика, агросаноат комплексининг ҳар бир бўғини аниқ, пухта, узлуксиз ишлаши зарур. Вазифа эришилган натижаларни мустаҳкамлашдан, муваффақиятларни ривожлантиришдан, бу йилги планларни тўла ва ошириб бажаришдан иборат. Ҳозир партия ҳар бир меҳнат коллективи олдига мана шу вазифани қўймоқда. План топшириқлари ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми жиҳатидангина эмас, шу билан бирга натура кўрсаткичлари, маҳсулот турлари бўйича ҳам, кооперация усулида мол етказиб бериш, меҳнат унумдорлиги, маҳсулот таннархини камайтириш ва унинг сифатини яхшилаш бўйича ҳам бажарилиши жуда муҳимдир.

Дон, мева ва сабзавот ҳосилини қисқа муддатда йиғиштириб олиш, пахтазорлардаги иш суръатларини кучайтириш зарур. Одамлар ҳақида, техникадан юксак унум билан фойдаланиш учун шарт-шароит яратиб бериш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш, заводларда, далада, фермаларда илғор меҳнат усулларини актив қўллаб-қувватлаш ва кенг жорий этиш жуда муҳимдир.

Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формасини жорий қилиш зўр сиёсий ва иқтисодий аҳамиятга молик масаладир. Республика қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш бўлинмаларининг қирқ процентдан кўпроғи ҳозир янги метод асосида ишламоқда. Улардаги рентабеллик 40 процентдан ошиб кетди, ҳар бир ходим ҳисобига 5 минг сўмлик маҳсулот етиштирилди.

Сурхондарё ва бошқа бир қанча областлар деҳқонларининг тажрибаси коллектив пудрат ходимларнинг юқори сифатли маҳсулот олишдан манфаатдорлигини оширишини, уларнинг шахсий манфаатларини хўжалик манфаатлари билан узвий равишда бирга қўшиш имконини беришини, ҳар бир меҳнатчининг масъулияти ва активлигини оширишини кўрсатиб турибди.

Меҳнатнинг янги формаларига ўтиш учун пухта тайёргарлик кўриш, меҳнат меъёри билан истеъмол меъёри устидан назоратни кучайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, материал ва ресурсларни тежашни рағбатлантиришнинг самарали системасини ўрганиш ва ишлаб чиқиш керак бўлади. Бутун ғоявий-тарбиявий ишлар марказини бригадаларга кўчириш лозим.

Ҳозир ишлаб чиқариш муносабатларини ривожлантириш социалистик мусобақани ташкил этишга нисбатан янги, оширилган талаблар қўймоқда. Планларни ошириб бажариш учун мусобақалашиш — социалистик мусобақанинг ҳозирги асосий формаларидан биридир. Кўп ҳолларда, айниқса, ундирма саноати ёки қишлоқ хўжалиги тармоқларида бу форма ҳали ҳам ўзини оқламоқда.

Шу билан бирга, ўртоқ Ю. В. Андропов уқтириб ўтганидек, ҳозир асосий диққат-эътиборни аввало маҳсулот сифатини оширишга, ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилашга, хом ашё, материал, энергия ва иш вақтини тежашга қаратиш лозим.

Партия комитетлари социалистик мусобақанинг меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатининг тарбиявий кучидан кенгроқ фойдаланишлари, жамики қимматли ташаббусларни ўз вақтида пайқаб олишлари, қўллаб-қувватлашлари ва оммалаштиришлари керак.

Мусобақани якунлаш пайтида коллектив турмушининг ҳамма соҳалари эътиборга олиниши керак. Серунум меҳнат ва маънавий поклик, одамлар ўртасидаги коллективчилик муносабатлари ва юксак турмуш маданияти мана шулар жумласига киради. Хўжалик раҳбарлари ҳузуридаги кенгашларда идеология иши масалаларини муҳокама қилишдан иборат яхши самара бераётган тажрибани ҳар томонлама ривожлантириш зарур.

Меҳнатнинг, интенсив хўжалик юритишнинг, материаллардан, меҳнат ва молия ресурсларидан оқилона фойдаланишнинг намунали усулларини пропаганда қилиш учун ҳали кўп иш бажарилиши керак. Масалан, «Ўзбексельмаш» заводи металл сарфлаш нормасини камайтириш натижасида ҳар йили бир неча юз тонна металлни тежаб қолмоқда. Аммо бундай корхоналарнинг тажрибаси дуруст оммалаштирилгани йўқ. Шунинг натижасида ёқилғи-энергетика ресурслари ва бошқа ресурсларни тежаш юзасидан белгиланган топшириқлар бизда суст бажарилмоқда.

Пропаганда ва агитациянинг бутун системаси ташаббусни ва социалистик омилкорликни, топширилган иш учун масъулиятни ошириш, халқ мулкига тежамкорлик билан муносабатда бўлишни, камроқ чиқим қилиб, кўпроқ натижа олишни кўзловчи иқтисодий тафаккурнинг янги типини активлик билан шакллантириши лозим.

Ўртоқлар!

КПСС социалистик турмуш тарзининг моддий ва маънавий негизларини мустаҳкамлаб, жамият аъзоларини марксча-ленинча дунёқараш руҳида тарбиялаш вазифаларини сабот билан ҳал этмоқда. Бу — одамларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг асосидир. «Партия ютуқларимизни яққол кўрсатиб бериш, янги проблемаларни жиддий таҳлил этиш, янги фикр ва янги сўзни ҳамиша ҳаққоний, реалистик, мароқли ва тушунарли, бинобарин, тобора таъсирчан бўлиши лозим бўлган пропагандани такомиллаштиришга эришиш йўли деб билади», —деб уқтирилади КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида.

Бу вазифаларни ҳал этишда партия ўқувининг роли ошиб бормоқда. Республика партия ташкилотлари, пропагандистлари партия ўқувини турмушга яқинлаштириш, ишни КПСС XXVI съездидан кейин қабул қилинган машҳур қарорга мувофиқ қайта қуриш учун бирталай чораларни кўрмоқдалар.

Бу ишда Тошкент шаҳри ва пойтахт области, Андижон, Хоразм, Самарқанд областлари ва бошқа областларнинг партия ташкилотлари қимматли тажриба орттирдилар. Бу соҳада пропагандистлар билан олиб борилаётган моҳирона иш, ўқишнинг йўналиши ва самарадорлиги тўғрисидаги ғамхўрлик, унинг актив формалари ривожлантирилаётганлиги яхши самаралар бермоқда.

Ўқишнинг самарадорлигини ошириш ҳамон сиёсий маорифни ташкил этишга нисбатан қўйилаётган асосий талаблардан бири бўлиб қолмоқда. Бироқ, бир қанча жойлардаги машғулотлар меҳнат коллективларининг олдида турган вазифалар билан боғланмаган ҳолда паст савияда ўтказилмоқда. Ўқишни ташкил этишда расмиятчилик ва қироатхонлик кўринишлари ҳам учраб турибди.

Ҳозир янги ўқув йилига тайёргарлик кўрилмоқда. Шу тайёргарликдан фойдаланиб таълим ва тарбиянинг мазмуни, форма ва методлари тингловчиларнинг революцион назарияни чуқур эгаллашига активроқ кўмаклашадиган бўлишига эришмоқ керак. Ўқув йилининг якунлари бошланғич партия ташкилотларидаги йиғилишларда, партия комитетлари ва бюроларининг мажлисларида атрофлича муҳокама қилиниши зарур.

Ҳозирги шароитда КПСС тарихининг тарбиявий роли ошмоқда. В. И. Ленин Коммунистик партиянинг тарихини социалистик революция ғалабаси учун, янги тузумни мустаҳкамлаш учун курашда революцион ишчилар синфи, меҳнаткашлар оммаси сабоқ оладиган «олий фанлар курси»га ўхшатган эди.

Партия идеология ходимлари олдига совет халқининг КПСС раҳбарлигидаги жаҳоншумул тарихий ғалабаларини, партиянинг жамиятимиз турмушидаги роли ошиб бораётганлигини яққол ва ишонарли тарзда очиб бериш, тарбиявий ишда социализм учун курашнинг шонли анъаналаридан кенгроқ фойдаланиш вазифасини қўймоқда.

Коммунистлар билан комсомоллар Ленин партиясининг қаҳрамонона тарихини яхши билишлари, ўзларининг кундалик ишлари билан партиянинг омма орасидаги обрў-эътибори ва таъсирини кучайтиришлари, коллективчилик руҳи ва ўртоқларча ўзаро ёрдам, чинакам халқ ҳокимияти ва инсонпарварлик, халқларнинг қардошларча дўстлиги, жамиятнинг маънавий поклиги ва ҳар бир кишининг эртанги кундан кўнгли тўқлиги каби тузумимизнинг тагзаминли фазилатларини чуқур англаб олишлари зарур.

II

Ўртоқлар!

Матбуот — партиямизнинг энг муҳим ғоявий қуролларидан бири, тарбиялаш ва ташкил этишнинг таъсирчан воситасидир. Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари ҳозир республиканинг барча меҳнатчиларига, турли ёшдаги ва касбдаги кишиларга таъсир ўтказиб турибди.

Кейинги вақтларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети матбуотга раҳбарликни такомиллаштириш, унинг мазмуни ва тузилишини яхшилаш соҳасида катта иш қилди. Марказий Комитет Бюроси ва Секретариати партия XXVI съездидан кейин Қашқадарё область партия комитетининг меҳнаткашларни халқ хўжалик планини бажаришга сафарбар қилишда оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг ролини ошириш соҳасидаги ишини, Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг полиграфия саноатини мустаҳкамлаш ва чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш соҳасидаги фаолиятини, республика матбуотида социалистик мусобақа масалаларининг ёритилишини ва бошқа масалаларни муҳокама қилдилар.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари республика меҳнаткашларининг ишлаб чиқаришни интенсивлаш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш йўлидаги курашини чуқурроқ ёрита бошладилар, ғоявий, ахлоқий ва меҳнатсеварлик руҳидаги тарбия жараёнларига амалий таъсир ўтказишга интилмоқдалар.

Шу билан бирга ҳали газета ва журналнинг ҳар бир сони ҳам, ҳар бир радиоэшиттириши ва телевидение кўрсатуви ҳам ишни яхшилаш омили бўлиб қолгани йўқ, ўқувчилар, томошабинлар ва радио тингловчиларнинг дилига йўл топаётгани йўқ. Меҳнаткашларнинг хатларида кўпинча материалларнинг мазмуни, кўпроқ маълумот бериши, тили, баён қилиш услубидан қониқмаслик изҳор этилмоқда. Хабарларнинг оперативлиги ҳам кўнгилдагидек эмас. Ифодали қилиб айтганда, қудратли идеология тўпининг ҳар бир зарби ҳам мўлжалга аниқ бориб тегаётгани йўқ.

Бунинг сабаби шуки, ахборот ва пропаганда воситалари меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган маълумот ва маданият савиясини, социал-иқтисодий жараёнларнинг ва жамиятимиз маънавий турмушининг жўшқинлигини, халқаро майдондаги мафкура курашининг кескинлигини етарли равишда ҳисобга олаётганлари йўқ.

Июнь Пленумида кўпгина район ва шаҳар газеталарининг иши қаттиқ танқид қилинди. Маҳаллий матбуотдаги кат тагина нуқсонлар, аввало айрим партия комитетларининг ўз матбуот органларига, журналист кадрларга, полиграфия базасига етарли эътибор бермасликлари оқибатидир.

Биз шунга эришишимиз керакки, район ва шаҳар газеталари область, республика газеталаридан ва айниқса, марказий газеталардан нусха кўчирмасинлар. Маҳаллий турмушнинг ҳамма проблемаларини ёритиш — район матбуотининг диққат марказида туриши керак. Бу ишни пухта ўйлаб, профессионал жиҳатдан юксак савияда бажариш лозим.

Илмийлик, ҳаққонийлик ва реалистлилик — матбуот пропагандаси амалийлигига таъсир қилувчи асосий фазилатлардир. Партия комитетлари матбуотнинг фан ва техника ютуқларини халқ хўжалигига жорий этиш қай аҳволда эканини назорат остига олиши, энг яхши ютуқларни жонли ва мароқли тарзда кўрсатиб бериши ҳамда пропаганда қилиши, илғор тажрибани оммалаштириш учун сабот ва изчиллик билан курашиши ҳақида ғамхўрлик қилиши керак.

Бу — журналистлардан ташаббускорликни, қатъиятни, принципиалликни талаб қилади, албатта. Шу муносабат билан актуал масалаларни ошкора муҳокамага қўйишдан қўрқиш, ўткир проблемаларни хаспўшлаш, камчиликлар ва қийинчиликлар ҳақида лом-мим демаслик тенденцияси партиянинг ғоявий-тарбиявий иши олдига қўяётган вазифаларига зид эканини таъкидлаб ўтмоқ керак.

(Давоми учинчи бетда)

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА БАЁН ЭТИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши иккинчи бетда).

Танқид, айниқса, матбуотдаги танқид ижобий позицияларда туриб олиб борилиши, ишчан, амалий характерда бўлиши кераклиги шубҳасиз. Бу ўринда инсоннинг иззат-нафсини таҳқирлайдиган адабсиз ибораларга, чуқур таҳлил этиш ўрнига, аччиқ гаплар айтишга йўл қўйиб бўлмайди. Бунинг учун партия комитетлари ўзларининг матбуот органларидан қаттиқ жавоб талаб қилишлари керак.

Бироқ, матбуотнинг амалий ишларидан кўз юмаётган, уларга расмият учун хўжакўрсинга жавоб қайтараётган кишиларга нисбатан бундан ҳам қаттиққўллик билан ёндашмоқ керак.

Радио ва телевидение тармоғини янада кенгайтириш соҳасидаги ишлар партия комитетларининг алоҳида контроллиги остида бўлиши керак. Телевизион ретрансляторлар сони кўпайтирилиши зарур, чунки олис жойлардаги бир қанча районлар ҳали телевизион кўрсатувлар билан дуруст қамраб олинмаган.

Газеталарни офсет босма усулига ўтказишни жадаллаштириш, фотонаборни, бошқа замонавий машина-ускуналарни тезроқ жорий этиш зарур. Газеталарни тезроқ етказиб бериш учун афтидан, республиканинг турли зоналарида марказий ҳамда республика газеталарини фототелеграф орқали қабул қилиш ва уларнинг регионал нусҳаларини босиб чиқариш пунктларини ташкил этиш керак.

Ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми маданият ходимлари олдига янги вазифаларни қўйди. Инсоннинг маънавий эҳтиёжларини шакллантириш, юксалтириш, шахснинг сиёсий ва маънавий қиёфасига актив таъсир ўтказиш—маданият ходимларининг ғоят муҳим вазифасидир. Янги инсонни тарбиялашда, унинг маданий, социал билим доирасини кенгайтиришда, унинг ҳаётий позициясини шакллантиришда ёзувчилар, рассомлар, композиторларнинг, театр ва кино арбобларининг роли бебаҳодир.

Биз шуни мамнуният билан қайд эта оламизки, Ўзбекистоннинг санъаткор зиёлилари ҳозирги замон қаҳрамонининг характерини тобора чуқур ва самарали тадқиқ этиш, ҳаётнинг мураккаб, актуал проблемаларига дадил мурожаат этиш йўлидан бормоқдалар.

Кейинги йилларда республикамизда совет кишисининг синфий, гражданлик позициясини шакллантиришга кўмаклашувчи бир қанча талантли адабиёт, кино ва театр, музика, рассомлик, архитектура асарлари пайдо бўлди. Ўзбекистон вакиллари халқаро ва Бутуниттифоқ санъат конкурслари ҳамда фестивалларида актив иштирок этмоқдалар.

Биз ҳаётни бадиий идрок этиш, коммунистик идеалларни қарор топтириш соҳасида вужудга келтирилган барча қимматли ва истиқболли ютуқларни мустаҳкамлаб, кўпайтиришимиз керак. Инсоннинг маънавий дунёсини бойитадиган, унинг ғоявий, сиёсий, ва маънавий қиёфасини шакллантирадиган адабиёт ва санъат асарларига биз катта иқтисодий ва социал аҳамиятга эга бўлган ишлаб чиқариш муваффақиятларига қандай баҳо бераётган бўлсак, худди шундай баҳо беришимиз лозим.

Санъаткор зиёлилар ўртасидаги жамоат муҳитига кўп нарса боғлиқ. Ғоявий урғуларни жой-жойига қўйишдаги ноаниқлик, саёз темаларга, турмушни натуралистик тасвирлашга, жамиятда содир бўлаётган жараёнларни юзаки ёки бир томонлама ёритишга берилиб кетиш санъаткор ижодига зарар етказади, холос.

Республикада китоб нашр этиш иши тобора ривожланди. Шу билан бирга, гарчи босиб чиқарилаётган китобларнинг нусхаси кўпайиб бораётган бўлса-да, киши бошига тўғри келаётган китоблар сони аввалги даражада қолмоқда. Ваҳолонки, мамлакатда бу кўрсаткич муттасил ўсиб бормоқда. Республикада мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, олий ўқув юртлари учун айрим фанлардан ўзбек тилидаги дарсликлар жуда етишмаётганлиги сезилмоқда, бадиий адабиёт ва болалар адабиёти салмоғи секинлик билан ўсмоқда.

Кино бебаҳо тарбиявий потенциалга эгадир. Аммо унинг ғоят катта ғоявий-сиёсий имкониятидан ҳали тўлиқ фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Давлат, касаба союз ва идораларга қарашли кино тармоғининг ҳозирги тарқоқлиги кино установкаларидан, фильмлар фондидан фойдаланишга, репертуарни планлаштиришга салбий таъсир ўтказмоқда. Кўпгина кинопрокат ташкилотлари зарар кўриб ишламоқда ва айни вақтда аҳолининг талайгина қисми кино хизмати билан қамраб олинмаган. Кўп ҳолларда кинотеатрлар қурилиши норматив муддатларида белгиланганига нисбатан бир ярим-икки баравар ошириб юборилмоқда.

Республика Кинематография давлат комитети, ижодий союзлар пировард натижага — асарнинг юқори сифатли бўлишига ҳамда унинг жамоат таъсири юксак самара беришига эришиш учун барча ходимларнинг куч-ғайратларини сафарбар этишлари керак.

Бизнинг олдимизда маданий-маърифий муассасаларнинг ходимларини меҳнат коллективларининг турмушига активроқ жалб этиш вазифаси турибди. Бу ходимлар корхоналарда бўлишлари, одамларнинг талаб-эҳтиёжларини ўрганишлари, истиқомат жойларида, дам олиш жойларида тобора актив фаолиятни авж олдиришлари, ўз ишларига фан-техника зиёлиларини, энг кўп тайёргарлик кўрган меҳнаткашларни жалб этишлари лозим.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Кинематография давлат комитети, нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети Ўзбекистон меҳнаткашлари маънавий турмушининг ҳар хил соҳаларини ривожлантиришга раҳбарликни яхшилашлари керак. КПСС Марказий Комитети партия органларини, ижодий союзларни, маданият муассасаларини шундай вазият вужудга келтиришга йўлламоқдаки, бундай вазиятда принципсизлик, муросасозлик фактларига, субъектив ғаразгўйликка қатъиян чек қўйилиши керак.

Талантга нисбатан меҳрибонлик ва ҳурмат билан муносабатда бўлиш, дунёқарашдаги ноаниқликка нисбатан муросасизлик, юксак партиявий талабчанлик руҳи республика ижодий союзларининг, санъат ва маданият муассасаларининг ишига сингиб кетиши лозим.

Ўртоқлар! Чет эллардаги империалистик пропаганда кучайиб кетган, миллатчилик кайфиятларини, диний жаҳолатни авж олдиришга уринишлар қилинаётган ҳозирги вақтда идеология кадрларидан ўтмишдаги ва ҳозирги воқеаларга холисона баҳо бериш, синфий душманнинг мафкуравий қўпорувчиликларини қатъиян фош қилиш имконини берадиган, юксак талабчанлик, чинакам ленинча партиявийлик талаб этилади.

Ҳозирги халқаро вазиятнинг ўткирлиги мавжуд тажрибадан ижодий фойдаланишни, ахборот-пропаганда ҳамда қарши пропаганда тадбирларининг янги формалари ва методларини қидириб топишни тақозо этмоқда.

Шу жиҳатдан бизда кўп иш қилинаётган бўлса-да, лекин бу ҳали ҳаммаси эмас. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти, чет эллардаги ватандошлар билан маданий алоқалар қилувчи Ўзбекистон жамияти («Ватан» жамияти), Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг чет эллар учун эшиттиришлар бош редакцияси, Кинематография давлат комитети, Савдо-саноат палатаси, Фанлар академияси, Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Маданият министрлиги, ижодий союзлар, Интурист системаси, Новости матбуот агентлиги Ўзбекистон бўлими, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон комсомоли ташқи сиёсий пропаганда сифатини оширишнинг мавжуд резервларидан тўла-тўкис фойдаланяптилар, деб бўлмайди.

Ана шу барча ташкилотларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш соҳасида уларнинг ишини кескин кучайтириш зарур. Антикоммунизмни далиллар билан амалий равишда, юксак илмий даражада исботлаб фош этиш, ҳозирги капитализмнинг агрессив моҳиятини очиб ташлаш, у авж олдириб юборган психологик урушга дунёдаги аҳвол тўғрисидаги қудратли ва ишонарли ҳақиқат қуролини, КПССнинг тинчликсевар йўлини, унинг ер юзида тинчлик, халқларнинг социал ва миллий ҳуқуқлари учун олиб бораётган курашини қарама-қарши қилиб қўйиш керак.

Мана шу ишларнинг ҳаммасида ўртоқ А. А. Громиконинг «Халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати тўғрисида»ги докладидан ҳамда СССР Олий Советининг ушбу масалага доир қароридан тўла фойдаланиш лозим.

III

Ўртоқлар! Омма ўртасидаги сиёсий иш — партиямиз идеология фаолиятининг асосий соҳасидир. Бу иш меҳнаткашларни, барча гражданларни юксак онглилик руҳида тарбиялашга, КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини уларга тушунтириб беришга, коммунистик дунёқарашни шакллантиришга қаратилган.

Омманинг умумий ва сиёсий маданиятини, социал активлигини ривожлантиришдаги ҳар бир янги марра шунга мувофиқ равишда идеология ишининг мазмуни, уни ташкил этиш методлари ва формаларига нисбатан талабларни оширади. КПСС XXVI съезди меҳнаткашларни сиёсий руҳда тарбиялашни сифат жиҳатдан яхшилаш вазифасини ўртага қўйиб, буни тўла даражада ҳисобга олган эди.

Съезддан кейин ўтган вақт ичида партия ташкилотлари пропаганда масалалари билан активроқ шуғулланадиган, унинг самарадорлигини оширишда кўпроқ ташаббускорлик ва ижодкорлик кўрсатадиган бўлиб қолдилар. Аммо тўғрисини айтсак, ҳамма жойда ҳам шундай бурилиш содир бўлгани йўқ. Баъзи партия комитетларида идеология ишига бағишланган масалаларни кўриб чиқиш кўпайганлиги ҳали аҳволнинг тубдан ўзгарганлигидан далолат бермайди. Қарорлар қанчалик яхши бўлмасин, конкрет ташкилотчилик иши олиб борилмаган тақдирда уларнинг ўзи билангина кишиларни тарбиялашни яхшилаб бўлмайди.

Бизда ҳали шундай партия комитетлари оз эмаски, улар бирон бир корхона, қурилиш, хўжаликнинг фаолиятини муҳокама қила туриб, кўпинча асосан техникавий-иқтисодий кўрсаткичларни таҳлил этадилар ва партия ташкилотининг ишини чуқур ўрганишни, коммунистлар жой-жойига қандай қўйилганлигини, уларнинг ишлаб чиқаришда ва жамоат ҳаётидаги ролини, оммавий-сиёсий тадбирлар самарадорлигини кўриб чиқишни унутиб қўядилар.

Баъзи бировлар муваффақиятининг сири ва бошқа бировлар қолоқлигининг сабаблари одатда объектив омиллардан ташқари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашда, партия ташкилотлари барча бўғинлари активлиги ва жанговарлигида, оила ва мактабдан бошлаб то меҳнат коллективигача идеология ишининг ҳамма қисмларида эканлигидан ҳаёт яққол далолат бериб турибди.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми идеология иши — бутун партиянинг, бинобарин эса ҳар бир коммунистнинг ҳам иши эканлигини таъкидлади. Шу боисдан ҳам партия комитетлари партиянинг ўз ичидаги идеология иши савиясини оширишлари, унинг форма ва методларини такомиллаштиришлари шарт.

Республика партия ташкилотимизга ҳар йили бир неча минг киши қўшилмоқда, уларнинг кўплари 30 ёшга етмаган кишилардир. Партияга кирган ҳар бир кишига унинг ғоявий-сиёсий меросини, ленинча анъаналарини, большевикча ахлоқ-одобни чуқур эгаллашга ёрдам бериш керак.

Партия Марказий Комитетининг идеология иши масалалари билан партия комитетларининг биринчи секретарлари, барча раҳбар коммунистлар доимо шуғулланишлари лозимлиги тўғрисидаги кўрсатмаси бениҳоя муҳим аҳамиятга эгадир. КПСС Марказий Комитети ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши учунгина эмас, шу билан бирга коллективдаги маънавий-психологик иқлим учун, хўжалик фаолиятининг идеологик оқибатлари учун ҳам уларнинг масъулиятини ҳар томонлама оширишни талаб қилмоқда.

Ҳар бир раҳбар ўзининг бутун иш услуби билан, ишга муносабати, одамлар билан муомала қилиш тарзи билан, шахсий хулқ-атвори ва намунаси билан коллективнинг онгига ва кайфиятига таъсир қилади. Бизнинг республикамизда ҳам, ўртоқ К. У. Черненконинг ибораси билан айтганда, «калондимоғлик дарди» пайдо бўлиб қолганлиги, манманлик, дағаллик ва сансоларлик фактлари учраб турганлиги важидан ҳам шуни эслатиб ўтишга тўғри келади.

Баъзан биз айрим раҳбарларнинг тарбиявий ишдан четда қолаётганликларини, одамлар билан учрашиш, ишларнинг аҳволи ва ўртада турган вазифалар ҳақида гапириб бериш, тўлқинлантираётган масалаларга жавоб қайтариш имкониятларини писанд қилмаётганликларини кўрсатувчи фактларга дуч келиб турибмиз. Меҳнаткашлар билан бевосита алоқада бўлиш, уларнинг фикри ва кайфиятини билиш, одамларнинг онги ва дилига шахсан таъсир ўтказиш ҳар бир раҳбар муваффақиятли фаолиятининг зарур ва мажбурий шартидир.

Республика меҳнаткашларининг ижтимоий фикрини чуқур ва атрофлича ўрганиш ҳамда прогноз қилишни ташкил этиш учун ҳамма чораларни кўриш, бу ишни қатъий илмий асосга қўйиш зарур. Ҳозирнинг ўзидаёқ махсус социология бўлимига эга бўлган Фанлар академияси ва бошқа ҳамма идеология муассасалари бу соҳада кўп иш қилишлари керак. Жамоат фикрини билиш учун ягона сиёсий кунларнинг, раҳбарлар билан омма ўртасидаги бевосита алоқанинг имкониятларидан кенгроқ фойдаланиш лозим. Худди шу мақсадда бизда ташкил этилган турмуш маданияти кенгашларининг имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланиш керак. Меҳнаткашларнинг хатлари ва таклифлари билан ишлашни бундан буён ҳам такомиллаштириш зарур.

Баъзан учраб қолаётган салбий ҳодисаларга қарши бундан буён ҳам кескин курашишимиз керак. Бизда топширилган иш учун масъулият доимо оширилиши, лавозимни суиистеъмол қилиш таг-томири билан қатъиян тугатилиши устидан, социалистик мулкка тажовуз қилиш, чайқовчилик ва порахўрлик, хўжакўрсинга иш қилиш ва кўзбўямачилик, бошқалар ҳисобига кун кўриш, манманлик, инсофсизлик ва юлғичлик йўлига қаттиқ тўсиқ қўйилиши устидан қатъият билан кузатиб келдик ва келгусида ҳам кузатаверамиз.

Партия ёшлар ўртасидаги идеология ишига катта эътибор бермоқда. Мамлакатнинг бутун тарихи мобайнидаги энг саводли, профессионал жиҳатдан энг яхши тайёргарлик кўрган ёш авлод ҳозир мустақил ҳаётга қадам қўймоқда. Партия идеалларига садоқатли ёшларимиз беш йилликнинг олдинги марраларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, социалистик ҳамдўстликнинг тинчлиги ва осойишталиги посбонлигида турибдилар.

Республикамиз шароитида ёшлар ўртасида ишлашнинг алоҳида аҳамияти бор. Давлатимиз бошига тушган даҳшатли синовлар ва машаққатларни ўз тажрибасида кўрмаган ёшларни чиниқтириш ҳақида тинимсиз ғамхўрлик қилиш керак. Бу — оила, мактаб, меҳнат коллективи, комсомол, партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органларининг муштарак ишидир.

Ёшларимизнинг салкам 5 миллионли отряди мактабларнинг, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларидан, техникумлар ва олий ўқув юртларининг студентларидан иборат. Ўқувчилар ва студентларнинг жуда кўпчилиги — меҳнатсеварлик, ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбияланган кишилардир.

Бироқ, педагогика коллективлари ва ўқув юртларининг, улардаги партия ташкилотларининг таълим-тарбия ишида жиддий нуқсонлар ҳам бор, бу эса ёшлар орасида кўнгилсиз ҳодисаларга, ҳуқуқ бузиш ҳолларига муқаррар равишда олиб боради. Биз ҳар бир ўқитувчининг, ҳар бир педагог ёш авлоднинг чинакам мураббийси бўлишига эришмоғимиз керак.

Умумий таълим мактабларининг ўзидагина 250 минг ўқитувчи ишлаб турибди. Бу — жуда катта куч, аммо биз, афсуски, шу кучдан муносиб самарадорлик билан фойдаланишни ўрганиб олганимиз йўқ. Бошланғич партия ташкилотларининг, ҳар бир коммунистнинг таълим-тарбия жараёнидаги ролини кўтариш зарур. Анчагина мактабларда умуман партия ташкилотлари йўқлиги бизни жуда ташвишга солмоқда. Ҳар бир мактабда партиянинг ёш авлодга таълим-тарбия бериш савиясини ошириш тўғрисидаги талабларни жонбозлик билан амалга оширувчи мустаҳкам, жанговар партия ташкилоти бўлиши лозим.

Ёшларни тарбиялашдек катта ишда ҳунар-техника билим юртларининг роли ортиб бормоқда. Жамиятимизнинг энг илғор ва етакчи синфи кадрлари айни шу ерда тарбияланмоқда, ёшларга умумий таълим бериш билан касб-ҳунар ўргатиш айни шу ерда энг самарали ва уйғун тарзда қўшилиши таъминланмоқда.

Кейинги йилларда республикада ҳунар-техника таълими системасини ривожлантириш учун кўп иш қилинди. Тўққизинчи беш йиллик бошланганидан бери ҳунар-техника билим юртларининг тармоғи тўрт баравар кенгайди. Ҳозир республикадаги барча ишчи кадрларнинг учдан бир қисмини ҳунар-техника билим юртлари тайёрлаб бермоқда. Аммо бу ҳали етарли эмас. Пленумда уқтириб айтилганидек, Ленинград областида малакали ишчиларнинг 85 процентини билим юртларида тайёрламоқда. Бу иш биз учун намуна ва ибрат бўлиши керак.

Ҳунар-техника таълимини ривожлантиришни давом эттириш, уни битириб чиққан ҳар бир киши ишлаб чиқариш илғори, новатори бўлиб қолишига, ишчилар синфининг революцион ва меҳнат анъаналари давомчиси бўлишига эришиш зарур. Ҳунар-техника таълими давлат комитети таълим-тарбия жараёнини такомиллаштириш билан тузукроқ шуғулланиши, кадрларнинг қўнимсизлигига қарши, ўқувчиларнинг ўқишни ташлаб кетиши кўплигига қарши қатъият билан курашиши, билим юртларининг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаши лозим.

Ҳунар-техника таълими билим юртларининг ёшлар ва ота-оналар ўртасидаги обрўсини ошириш — бу таълим турининг бош масалаларидан биридир. Билим юртларига асосан умумий таълим мактабининг тарбияси қийин ва заиф ўзлаштирувчи ўқувчилари қабул қилинишига йўл қўя олмаймиз. Мактаб мана шундай «кадрлар»ни ҳунар-техника билим юртларига юбориб, шу билан уларга панд бериб қўймоқда. Ишчилар синфи ҳам олий мактаб ва илм даргоҳлари каби аълочи ва яхшичиларга муҳтождир. Мактаб ўқувчиларига: «агар ёмон ўқийдиган бўлсанг, ҳунар-техника билим юртига юборамиз» деб айтаётган маориф ходимлари буни аллақачонлар тушуниб олишлари керак эди.

Ёшлар ўртасида ҳунар-техника таълимини бутун куч билан кенг пропаганда қилиниши керак, айниқса бизда билим юртлари яхши ишлаётганлигини кўрсатувчи, ишлаб чиқариш ходимларининг ташаккурига сазовор бўлаётган кўпгина намуналар бор. Бу соҳада оммавий ахборот воситалари, кино, ёзувчилар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, кенг жамоатчилик кўп иш қилиши мумкин ва лозим.

Ёшларни тарбиялашда ижтимоий фанларни ўқитишнинг ғоявий таъсири ошиб бормоқда. Партия олий ўқув юртларининг жамиятшуносларига идеология, сиёсий тарбия ишининг энг масъулиятли участкаларидан бирини ишониб топшириб қўйган. Жамиятимизнинг маънавий потенциали айни шу ерда шаклланади, дейиш мумкин.

Аммо, республикадаги ижтимоий фанлар кафедраларининг ҳаммаси ҳам ўз вазифаларини кўнгилдагидек бажараётганлари йўқ. Студентларнинг марксизм-ленинизмни ўрганиши соҳасидаги ишнинг аҳволи бизни қаноатлантира олмайди. Кўпгина лекциялар ва семинарлар ёшларни жуда қизиқтираётган масалалар билан яхши боғланмаяпти, машғулотларни ўтказишда ҳали расмиятчилик ҳоллари тез-тез учраб турибди.

Ҳаёт муаллимнинг шахсига, унинг интеллектуал, ғоявий-сиёсий ва маънавий қиёфасига нисбатан алоҳида талаблар қўяди. Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги билан Маориф министрлиги жамиятшунос кадрлар тайёрлаш, олий мактаб тўғрисидаги машҳур қарорнинг бажарилиши устидан контролликни кучайтиришлари, бутун кучни ижодий меҳнат вазиятини вужудга келтиришга сарфлашлари, олий ўқув юртлари барча ходимларининг халқ хўжалигига мутахассислар тайёрлаб бериш учун шахсий масъулиятини оширишлари зарур.

Биз истеъдодли ёшларни қидириб топишимиз, ўстиришимиз, ўз касбини мукаммал билиб олган, юксак маънавий фазилатларга эга бўлган мутахассисларни тайёрлаб етиштиришимиз керак. Улар бизнинг маънавий бойлигимиз, интеллектуал потенциалимиздир. Шу боисдан ҳам республика Маориф ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим министрликларининг бу соҳадаги масъулиятини анча ошириш лозим.

Ёшларнинг сиёсий, гражданлик, маънавий фазилатларини шакллантиришда комсомол кўп иш қилмоқда. Шундай бўлса ҳам, биз бир қанча комсомол ташкилотлари ёшларни чинакамига қизиқтираётган энг зарур проблемалардан четда турганликларини, ёшлар орасидаги янги тенденциялар, қизиқишларни ўз вақтида пайқаб олиб, шунга яраша иш тутишга, уларга тўғри йўл-йўриқ бериб туришга улгура олмаётганликларини кўришимиз керак.

Масалаларни тайёрлашда ва тадбирларни ўтказишда ҳали ҳам кўпгина комсомол ташкилотларига хос бўлган дабдабабозлик, шовқин-сурон, шошма-шошарлик, палапартишлик йигит ва қизларни тарбиялашга ёрдам бермайди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, республикамиз барча ёш активлари шу камчиликларни тугатиш устида жиддий иш олиб боришлари керак.

Партия ва комсомол ташкилотларидан Лениннинг «Коммунизмни ўрганингиз» деган мангу барҳаёт васиятини сабот ва изчиллик билан турмушга татбиқ этиш талаб қилинади. Йигит ва қизларга таълим-тарбия беришда коммунистик ахлоқни шакллантириш, ғоясизликка, худбинликка, мешчанликка қарши, бизнинг орамизда ёт фикрлар ва хулқ-атворларни тарғиб қилиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши курашиш алоҳида ўрин олади.

Ёш авлодга социализмнинг тақдири учун, Ватаннинг равнақи ва хавфсизлиги учун масъулият туйғусини сингдириш — партия ва комсомол ташкилотларининг бурчидир. Айниқса, халқаро вазият кескин тус олган бир пайтда ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш — партиянинг, комсомолнинг, барча давлат ва жамоат ташкилотларининг муқаддас бурчидир. Йигитларни ҳарбий хизматга тайёрлашга, ёш авлодни Армия билан Флотнинг шонли анъаналари руҳида тарбиялашга бутун куч ва воситалар сафарбар қилиниши керак.

Армиянинг сиёсий органлари билан биргаликда партия ташкилотлари чуқур саводли, ғоявий ва жисмоний жиҳатдан чиниққан йигитларнинг армияга келишларига, қаҳрамон Қуролли Кучларимиз сафида хизмат қилиш улар учун ажойиб меҳнат ва ҳарбий маҳорат, маънавий софлик ва мардлик, ватанпарварлик ва интернационализм мактаби бўлиб қолишига эришишлари керак. Маҳаллий миллат ёшларини касб танлашда ҳарбий ихтисосларга қизиқтириш тадбирларини зўр ғайрат билан ўтказиш, иттифоқдош республикалардан борадиган йигитларни ҳарбий ўқув юртларига конкурсдан ташқари қабул қилиш учун берилган имтиёзлардан имкони борича кўпроқ фойдаланиш зарур.

Ўртоқлар!

КПСС XXVI съездининг материалларида, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг доклад ва нутқларида КПСС миллий сиёсатини янада ривожлантириш масалалари катта ўрин олади. Меҳнаткашларни пролетар, социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш партиянинг ривожланган социализмни такомиллаштириш соҳасидаги муваффақиятли фаолиятида энг муҳим шартлардан бири эканини КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми яна таъкидлаб ўтди.

Совет Ўзбекистонида 120 дан ортиқ миллат ва элат намояндалари яшаб, меҳнат қилаётган бир шароитда уларнинг миллий анъаналари, психологияси ва маданияти хусусиятларини эътиборга олиш идеология ишида жуда муҳимдир.

Бу фаолиятнинг асосий йўналишлари ва вазифалари партиянинг машҳур ҳужжатларида, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «СССРнинг 60 йиллиги» докладида белгилаб берилган. Кўп миллатли Совет давлати ташкил этилганлигининг 60 йиллиги байрамига бағишлаб бизнинг республикамизда ўтказилган илмий-назарий конференцияда шу мавзуда батафсил гапирилди.

Партия миллий муносабатлардаги янги ижобий ўзгаришларни ўз вақтида пайқаб олишни, миллатларнинг равнақ топиши ва ўзаро яқинлашуви тенденцияларини атрофлича таҳлил этишни, халқларимизнинг маданиятлари бир-бирини ўзаро бойитишига янада кенг имконият яратиб берадиган иш формаларини топишни талаб қилмоқда.

Биз ҳар бир кишини социалистик жамият учун, СССР халқларининг мустаҳкам қардошларча дўстлиги учун фахрланиш туйғуси руҳида тарбиялашимиз, ҳар бир киши интернационал ва миллий манфаатларнинг бирлигини англаб олишига, умумиттифоқ манфаатларни ҳамма нарсадан юқори қўядиган бўлишига, мамлакатимизнинг барча халқлари бирлиги ва яқинлашувини мустаҳкамлаш йўли билангина уларнинг равнақ топиши мумкинлигини астойдил тушунишига ҳаракат қилишимиз керак.

Бу соҳада республика Фанлар академияси, барча жамиятшунослар партия, идеология ташкилотларига катта ёрдам беришлари лозим. Биз уларнинг интернационал тарбия назарияси ва практикасига оид фундаментал тадқиқотлар яратишларидан, бу ишнинг самарадорлигини ошириш йўллари ва воситаларини амалда кўрсатувчи тадқиқотлар қилишларидан умидвормиз.

Интернационал онгни шакллантиришда барча қардош республикалар меҳнаткашларининг анъаналаридан, ғоявийлик, ахлоқ ва меҳнатсеварлик тарбиясининг хилма-хил формаларидан активроқ фойдаланиш, бу ишни сабот ва ишчанлик билан кенг миқёсда олиб бориш керак.

Биз актив интернационализм билан қуролланганмиз, бинобарин, Ўзбекистон вакилларининг Ноқоратупроқ ўлкадаги, Сибирдаги, БАМ қурилишидаги ва беш йилликнинг бошқа зарбдор иншоотларидаги ишларини кучайтириш мана шу интернационализмнинг конкрет ифодаси бўлиши лозим. Биз бу соҳадаги ташкилотчилик иши билан тушунтириш ишини янада активроқ бирга қўшишимиз, меҳнаткашларни, аввало ёшларни Ватаннинг энг муҳим халқ хўжалик объектлари қурилишига сафарбар қилиш билан боғлиқ бўлган ташкилий-хўжалик ва оммавий-сиёсий фаолиятнинг ҳамма йўналишлари бирлигини таъминлашимиз керак.

Халқларни жипслаштиришда, кўп миллатли давлатимизни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришда улуғ рус тили олижаноб ва фахрли роль ўйнайди. Ҳозирги замон шароитида Ленин тилини яхши билиб олиш ҳар бир граждан учун объектив зарурат ва эҳтиёж бўлиб қолмоқда. Бу тил оммани Ватанимиз ва жаҳон маданияти дурдоналаридан, фан-техника тараққиёти ютуқларидан баҳраманд қилишнинг, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашнинг қудратли воситасидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети рус тилини ўқитиш масалаларини доимо диққат марказида тутмоқда, уни ўрганишни кучайтириш, одамларни коммунистик руҳда тарбиялашга, ёшларни Совет Армияси сафида хизмат қилишга тайёрлашни яхшилашда бу тилнинг ролини ошириш соҳасида аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб бормоқда.

Кейинги йилларда республикада рус тилини ўргатиш ва ўқитиш масалаларига бағишланган бешта Бутуниттифоқ ва регионал конференция ўтказилди. Яқинда Самарқандда бўлиб ўтган навбатдаги конференцияда умумий сиёсий ва назарий проблемалар билан бирга Совет Армиясига чақириладиган йигитларга рус тилини ўргатишни ҳар томонлама такомиллаштиришга оид амалий тавсиялар муҳокама қилинди.

Шу билан бирга бу соҳада қилинган катта ишларга қарамай, ўрта ўқув юртларини, айниқса, қишлоқ мактабларини битириб чиққан кўпгина ёшлар рус тилини яхши билмайдилар, улар миллатлараро шахсий муомалада, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий-сиёсий фаолиятда, ҳарбий хизматни ўташда қийинчиликларга дуч келмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Иттифоқдош республикаларнинг умумий таълим мактабларида ва бошқа ўқув юртларида рус тилини ўргатишни яхшилашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарорида миллий республикалар ёшларининг рус тилини ўрганиш ва уни мукаммал билиб олиш истаги ҳамда эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш учун тегишли шарт-шароитларни яратиб бериш кўзда тутилган.

Мактабгача тарбия муассасалари тарбияланувчиларига рус тилини ўргатишни ҳар томонлама кенгайтириш зарур. Педагогика билим юртларида, институт ва университетларда рус тилини ўргатиш ва ўқитишга алоҳида эътибор бериш, уларни битириб чиқувчи ҳар бир киши ихтисосидан қатъи назар, рус тилини иккинчи она тили сифатида эгаллашига эришиш лозим.

Тез орада биз Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаймиз. Бу республика меҳнаткашлари турмушида катта ва муҳим воқеа бўлади. Бинобарин, бу байрамга кўриладиган тайёргарлик ишлари интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиянинг ҳамма форма ва методларини янада такомиллаштиришга кўмаклашадиган бўлиши керак.

Партия аҳолининг диндорлар каби ўзига хос группасига ҳам доимо эътибор бериш зарурлигини уқтириб келмоқда.

Кейинги йилларда Шарқдаги қўшни мамлакатларнинг ғоявий-сиёсий турмушида ислом динининг, мусулмон руҳонийлари ва диний ташкилотларнинг роли кучайиб бораётганлиги равшан кўриниб турибди. Шу сабабли илмий атеистик тарбия масалалари катта аҳамият касб этади.

Кейинги вақтларда, айниқса, КПСС Марказий Комитетининг атеистик тарбияни кучайтириш тўғрисидаги кўрсатмасидан кейин бизда одамларни илмий материалистик дунёқараш руҳида тарбиялаш, динлар тўғрисидаги совет қонунларига қаттиқ риоя этиш соҳасида бирталай иш қилинди. Бу иш — кампания эмас, у партия, совет, жамоат ташкилотларининг узоқ вақт қунт билан ишлашини, катта ва баҳамжиҳат куч-ғайратлар сарфлашини талаб қилади.

Совет анъаналари, урф-одатларини ўрганиш, умумлаштириш ва оммалаштириш, байрамлар ўтказиш, янги урф-одатлар ва расм-русумларни жорий этиш соҳасида давлат ва жамоат ташкилотларининг фаолиятини мувофиқлаштириб олиб боришни янада такомиллаштириш керак. Совет урф-одатларини такомиллаштиришда, уларни илмий атеистик тарбиянинг янада актив элементига айлантиришда ҳали катта резервлар борлигини кўпгина партия ва совет ташкилотлари орттирган тажриба кўрсатиб турибди.

Аҳолининг доимий диққат-эътибор беришни талаб этган яна бир муҳим категорияси — хотин-қизлардир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар, район комитетлари хотин-қизларнинг ғайрат-шижоатини ва сиёсий активлигини янада ошириш, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этиш тадбирлари кенг комплексини амалга оширмоқдалар. Аёлларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини такомиллаштиришга, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Шу билан бирга хотин-қизлар ўртасидаги ғоявий-тарбиявий ишда ҳали бирталай камчилик ва нуқсонлар бор. Бу ишда ҳамма жойда ва ҳамиша ҳам кўнгилдаги самарага эришилаётгани йўқ. Айрим партия комитетлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари хотин-қизларни унумли меҳнатга жалб қилишга дуруст эътибор бермаяптилар, улар учун қулай шароитларни яратмаяптилар.

Айрим жойларда хотин-қизлар КПСС сафларига кам қабул қилинмоқда, улар раҳбарлик лавозимларига кам кўтарилмоқда.

Сирдарё, Кегайли ва Бувайда районларида, Шаҳрисабз, Қувасой, Янгиобод шаҳарларида хотин-қизлар мана шундай лавозимларга камдан-кам кўтарилмоқда.

Хотин-қизларга муносабатда ўтмиш сарқитларининг кўринишларига қарши кураш унчалик сабот билан олиб борилмаяпти, уларнинг ор-номуси ва иззат-нафсини камситувчи кишиларни қаттиқ қоралаш вазияти вужудга келтирилмаяпти.

Партия ташкилотларининг, маҳаллий Советлар, касаба союзлари, жамоат органларининг вазифаси меҳнаткаш аёлларга яхши меҳнат ва турмуш шароитлари яратиб беришдан иборат. Хотин-қизларни савдо, маиший хизмат, умумий овқатланиш, соғлиқни сақлаш соҳасига активроқ жалб қилиш керак.

Ҳозир партия ташкилотлари меҳнат коллективларидаги ғоявий-тарбиявий фаолиятга эътиборни сусайтирмай, инсон турмушининг энг муҳим соҳаларидан бири—маиший соҳадаги ишнинг аҳволига тобора кўпроқ эътибор бермоқдалар. Бизда, айниқса, қишлоқдаги турмуш маданиятини ташкил этиш масалаларига жуда катта эътибор берилмоқда.

КПСС XXVI съездидан кейин ўтган вақт ичида колхоз ва совхозларнинг, агросаноат бирлашмаларининг маданий-маиший комплекслари янада ривож топди. Колхоз раисларининг ва совхоз директорларининг турмуш маданияти масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари штат лавозимлари жорий этилганлиги бу ишни ташкил этишни яхшилашда катта қадам бўлди.

Шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал тафовутларни тугатиш—зўр сиёсий аҳамиятга молик иш, Марказий Комитетнинг июнь Пленуми қарорларида яна бир карра тасдиқланган бош йўлдир. Биз республика аҳолисининг турмуш маданиятини ошириш орқали хўжалик ҳаётининг энг зарур масалаларини ҳам ҳал қилаяпмиз. Халқ хўжалиги барча планларининг муваффақияти меҳнатчиларнинг турмуш шароитларига, улар қандай ишлаб, қандай дам олаётганликларига боғлиқ бўлади.

Меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини оширишдек муҳим умумпартия, умумдавлат ишида бепарво кузатувчилар бўлиши мумкин эмас. Бу иш барча коммунистларнинг, идеология жабҳасидаги ҳамма кадрларнинг жуда кенг кўламда актив иштирок этишини талаб қилади.

Партия тарбиявий ишнинг одамлар ҳаёт фаолияти ҳамма соҳаларини, шу жумладан уларнинг бўш вақтини, оилавий муносабатлар соҳасини ҳам ўз ичига оладиган бўлишини талаб қилмоқда. Бўш вақт сермазмун ва мароқли ўтиши керак, инсоннинг истеъдодини камол топтиришга, одамларни, Юрий Владимирович Андропов айтганидек, «оқилона истеъмол маданияти» руҳида тарбиялаши лозим.

Ҳар бир киши ишдагина эмас, бўш вақтида ҳам ўзига нисбатан доимо меҳрибонликни сезиб туриши ғоят муҳимдир. Бизда ҳам бу соҳада муайян тажриба бор. Республиканинг кўпгина аҳоли пунктларида оммавий-сиёсий ишнинг жамоат марказлари муваффақиятли ишлаб турибди.

Мана шундай марказлар аҳолини ўзига актив жалб этишини, илғор турмуш маданиятини изчиллик билан жорий этишга, янги, илғор урф-одатлар ва расм-русумларни тарғиб қилишга, ўтмиш сарқитларига қарши курашишга ва шу каби тадбирларга анча ёрдам бераётганлигини тажриба кўрсатиб турибди.

Бундан буён, янги уй-жой массивларини ва микрорайонларни барпо этиш чоғида аҳоли истиқомат қиладиган жойларда агитация-оммавий ишни ташкил қилиш учун жамоат марказлари қурилишини албатта кўзда тутиш зарур, деб ўйлаймиз. Госплан, Советларнинг ижроия комитетлари шу тажрибани эътиборга олиб, шаҳар ва қишлоқларимизни социал-иқтисодий ривожлантириш ва қуриш планларига зарур тузатишлар киритадилар, деб умид қиламиз.

Халқнинг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳамиша партиянинг олий мақсади бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш тадбирлари системасида партия касалликларнинг олдини олишга алоҳида аҳамият беради. Бу ишнинг муҳимлигини ўртоқ Ю. В. Андропов июнь Пленумида алоҳида куч билан таъкидлади: «Касалликларнинг олдини олиш ва бунга эришиш йўлларидан бири сифатида бутун аҳолининг соғлиғини ҳар йили кўрикдан ўтказиб туришни жорий этишга алоҳида эътибор бериш лозим. Ахир, гап одамларнинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида, яъни социал жиҳатдан ҳам, иқтисодий жиҳатдан ҳам ғоят муҳим иш тўғрисида бормоқда».

Бу ўринда гап ҳамма планларимизни бажаришнинг энг муҳим омили ҳақида, энг инсонпарвар жамиятимизнинг энг муҳим мақсади ҳақида бормоқда.

(Давоми тўртинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА БАЁН ЭТИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши иккинчи ва учинчи бетларда).

Биз бутун аҳолининг, ҳамма ёшдаги ва касбдаги группаларнинг сиҳат-саломатлигини тўла-тўкис кўрикдан ўтказишга, касалликларнинг олдини олиш соҳасидаги иш сифатини оширишга ялпи куч-ғайратлар билан эришмоғимиз керак.

Соғлиқни сақлаш, маданият муассасалари, маъмурий органлар фаолиятини бир-бири билан янада маҳкамроқ боғлаш лозим. Одамларнинг бўш вақти масалалари жамоат тартибини мустаҳкамлаш, гражданларнинг осойишталигини ва шахсий хавфсизлигини пухта равишда таъминлаш масалалари билан чамбарчас боғланиши керак.

Жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик ва эътибор қилиниши лозим.

Физкультура ҳаракатидаги баъзи бир муваффақиятлар бизни хотиржамликка солмаслиги керак. Ҳали республиканинг айрим областлари, шаҳар ва районларида идеология ишининг шу соҳасига партиявий раҳбарлик Марказий Комитет талаб қилган даражада амалга оширилаётгани йўқ.

Оммавий физкультура-соғломлаштириш ва спорт ишининг оғирлик маркази ҳозирча ҳамма жойда ҳам бевосита меҳнат коллективларига ва аҳолининг истиқомат жойларига кўчирилган эмас. Районларда хўжаликлараро қишлоқ спорт клублари етарли суръатларда ташкил этилмаяпти.

Мактабларда синфдан ташқари ва мактабдан ташқари оммавий физкультура-спорт ишининг қўйилишини тубдан яхшилаш керак. Биз спорт товарлари ишлаб чиқариш, улар билан савдо қилишни яхшилаш масалаларини янада изчиллик билан ҳал қилишимиз лозим. Спорт иншоотларидан фойдаланиш ҳамон паст даражада турибди.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, хўжалик раҳбарлари, идеология жабҳасининг ходимлари, Физкультура ва спорт комитети жисмоний тарбия соҳасидаги нуқсонлар кўпинча ишлаб чиқаришда, мудофаа-оммавий ишда ва энг муҳими, жамиятимизнинг асосий бойлиги бўлмиш меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигида жиддий камчиликлар келиб чиқишига сабаб бўлаётганлигини доимо эсда тутишлари керак.

Ўртоқлар!

Идеология, оммавий-сиёсий ишни такомиллаштириш бу соҳага тўғри раҳбарлик қилишни, уни ташкил этиш ва планлаштиришни яхшилашни талаб этади.

Коммунистик тарбия комплекс перспектив планлари тарқоқ тадбирлар йиғиндиси эмас, балки конкрет тадбирларнинг ўзаро боғланган комплексидан иборат бўлган жойларда, худди шундай жойларда муайян мақсадларга ва натижаларга эришиш таъминланишини тажриба кўрсатиб турибди.

Ҳолбуки, партия ташкилотларининг иши шуни кўрсатмоқдаки, баъзи жойларда планлар ва тадбирлар активни кўмиб ташламоқда, одамлар билан жонли иш олиб бориш учун шу қадар зарур бўлган жуда кўп вақтни олмоқда. КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида айтиб ўтилганидек, бундай идоравий услубдан воз кечиш ва имкони борича тезроқ воз кечиш керак.

Бизнинг республикамизда 152 та қишлоқ, район партия комитети бор. Агросаноат бирлашмаларининг тузилганлиги қишлоқ район партия комитетлари ҳамда партия ташкилотларининг сиёсий ва ташкилотчилик иш услуби билан методларига муайян тузатишлар киритди. Аммо ҳозирги шароитларда уларнинг фаолияти қандай қайта қурилмоқда, социалистик мусобақага, район матбуоти фаолиятига, оғзаки ва кўргазмали агитация, лекция пропагандасига раҳбарликда, маданий-маърифий муассасаларда қандай ижобий ўзгаришлар рўй берди?

Бу жараёнларни партия комитетлари ҳозирча тўлиқ даражада ўрганиб, контроллик қилмаяптилар, биз ҳаётнинг ўзи синовдан ўтказган тажрибага тез-тез мурожаат қилишимиз, унинг жорий этилишига зўр ғайрат ва изчиллик билан эришиб боришимиз керак.

Шуни назарда тутиш кераккки, бизнинг давримизда оммавий-сиёсий ишга кўпгина давлат ва жамоат ташкилотлари даҳлдордир. Уларнинг иши юксак даражада уюшқоқлик ва оперативликни талаб этади, бу эса партия комитетларининг улар фаолиятини мувофиқлаштириш, куч-ғайратни асосий йўналишларга сафарбар этиш маҳоратига кўп даражада боғлиқдир.

Партия комитетларининг муҳокамасига тақдим этилаётган масалаларни ўрганиш практикасини такомиллаштириш, уларнинг қарорлари конкрет тарзда бўлиб, партия ташкилотларига ва идеология муассасаларига мавжуд камчиликлар ҳамда нуқсонларни бартараф этиш йўлларини равшан кўрсатиб беришига эришиш керак.

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларга доир айрим қарорлар ва тадбирлар шошма-шошарлик билан тузилганлигини кўрмаслик мумкин эмас. Идеологик вазиятни етарлича чуқур анализ қилмаслик, вазифаларни ўртага қўйишда ноконкретлилик ва дабдабабозлик ана шундай қарорлар ва тадбирларга хос хусусиятлардир. Бир қанча партия комитетларида тарбияга комплекс ёндашувни ташкилий-сиёсий омилларни, меҳнат коллективларининг ва аҳоли группаларининг хусусиятларини етарлича ҳисобга олмай, турли тадбирларнинг ҳамон шунчаки бир йиғиндиси деб билмоқдалар.

Идеология ишини такомиллаштириш ҳақиқатан ҳам комплекс ёндашув жорий этилишини, партия комитетларининг ижодий ташаббуси кенгайтирилишини, уларнинг изланишлари ва ташаббуслари актив равишда қўллаб-қувватланишини, илғорлар тажрибаси оммалаштирилишини талаб қилади.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми таъкидлаб ўтганидек, кадрлар — идеология ишининг энг муҳим бўғинидир. Уларнинг фаолиятига баҳо бериш мезони битта — у ҳам бўлса омманинг сиёсий онглилиги ва меҳнатдаги активлиги даражасидан иборат бўлиши керак. Республика партия ташкилоти оммавий-сиёсий ишнинг мураккаб вазифаларини ҳал этишга қодир бўлган яхши тайёрланган кадрларга эга.

Партия агитация-пропаганда ходимларига нисбатан ишончни топширилган иш учун юксак талабчанлик билан қўшиб олиб бориб, уларнинг ўқишини ҳамда ички ва халқаро ҳаётнинг актуал проблемаларига доир билимларини анча яхшилаш зарур, деб ҳисоблайди. Партия комитетлари кадрларни жорий ва перспектив планлаштириш практикасига, идеология ташкилотларининг фаолиятини мувофиқлаштиришга мунтазам суратда ўргатиб боришлари лозим. Секретарларнинг идеология иши билан шуғулланувчи ўринбосарлари билан ишлашнинг аҳволини анализ қилиш керак.

Тарбия жараёнига раҳбарликда партия комитетлари идеология бўлимларининг ролини ошириш, педагог кадрлар состави муқимлигини таъминлаш, улар топширилган ишни жуда муваффақиятли равишда бажара оладиган шарт-шароитларни вужудга келтириш, уларнинг обрў-эътиборини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур.

Бизнинг барча идеологик активимиз оммани сиёсий маърифатли қилиш ва ишонтириш ленинча санъатини тинимсиз эгаллашлари, агитация-пропаганда ишларини далил-исботлар билан тушунарли қилиб олиб боришлари, мамлакатдаги ва жаҳон майдонидаги воқеаларга, одамларнинг ғоявий талаб-эҳтиёжларига оператив равишда эътибор беришлари, мураккаб ва ўткир масалалардан ўзларини олиб қочмасликлари керак.

Мана шу барча вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқ учун бизнинг кадрларимиз ўзларининг ғоявий чиниқишларини, сиёсий савияларини муттасил оширишлари лозим. Барча кадрларимиз ўқишлари, доимо, сабр-тоқат билан зўр бериб ўқишлари лозим. Улар ўз билимларини бойитишлари, ўзларининг сиёсий ва маънавий билим доираларини кенгайтиришлари керак.

Ўртоқлар! Бизнинг партиямиз ижтимоий тараққиётнинг барча йўналишларида тўхтовсиз олға ҳаракатни таъминлаётган қудратли ижодий, сафарбар қилувчи кучдир. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ўртага қўйган мақсад ва вазифалар меҳнаткашларнинг орзу-умидлари, эҳтиёжларини аниқ ифода этади.

Идеология, тарбия иши — даставвал партиянинг омма билан алоқаси масаласидир. Партиянинг кучи унинг халқ билан бузилмас бирлигидадир. Барча ғалабаларимизнинг манбаи, муваффақиятларимиз гарови мана шундадир.

Партиянинг кучи шундаки, совет халқи ўзининг Коммунистик партиясига чексиз ишонади. Шунинг учун ишонадики, партиянинг меҳнат аҳли манфаатларидан бошқа манфаати йўқ.

Партиянинг кучи — барҳаёт марксча-ленинча таълимотни ижодий ривожлантиришда, унинг коллектив раҳбарлиги донолигидадир.

Партиянинг кучи — ҳамма жойда ленинча иш услубини — барча ижтимоий жараёнларга илмий ёндашувни, юксак даражада ишчанлик, конкретлилик ва талабчанликни, расмиятчилик, бюрократизм ва дабдабабозликнинг ҳар қандай кўринишларига муросасизликни, оммага доимий таянишни таъминлайдиган ижодий услубни қарор топтиришдадир.

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорлари партия ташкилотлари конкрет ҳаракатларининг жанговор программасидир. Бу қарорлар коммунистик қурилиш, янги инсонни тарбиялаш ишида, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашда яқин вақтларга ҳамда олис истиқболга мўлжаллангандир. «Келажак учун равшан, пухта йўл-йўриқларни белгилашгина эмас, миллион-миллион коммунистлар ва партиясизлар бўлғуси ишга актив киришиши учун шу йўл-йўриқларни уларнинг онгига етказиш ҳам муҳимдир», — деб таъкидлади ўртоқ Ю. В. Андропов.

Кишиларнинг маънавий ҳаёти учун, партиянинг омма ўртасидаги ғоявий таъсири учун, омманинг сиёсий онглилиги ва меҳнат активлигини ўстириш учун барча коммунистлар жавобгардирлар. Улар одамларни яна ҳам актив ва аниқ мақсадни кўзлаб тарбиялашлари, ҳар бир иш соҳасида интизомни мустаҳкамлашга, уюшқоқлик ва масъулиятнинг оширилишига эришишлари керак.

Бутун ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар 1983 йилги халқ хўжалик планлари ҳамда социалистик мажбуриятлари, умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқлари бажарилишини таъминлашга, республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг энг муҳим туб проблемаларини ҳал этишга қаратилиши лозим.

Ўртоқлар, Ўзбекистон коммунистлари июнь Пленуми қарорларини муттасил бажариш учун бутун кучларини сарфлайдилар, КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш, коммунистик бунёдкорликда янги марраларни эгаллаш учун курашда Ленин партияси идеология ишининг ғоят бой тажрибасидан яна ҳам кўпроқ самарадорлик билан фойдаланадилар, деб сизларнинг номингиздан КПСС Марказий Комитетини ишонтиришга ижозат бергайсизлар.

(Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг доклади зўр эътибор бериб тинглади ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XI ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1983 ЙИЛ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ, КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Ю. В. АНДРОПОВНИНГ ПЛЕНУМДАГИ НУТҚИДА БАЁН ЭТИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ БАЖАРИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Оммага партиявий таъсирни кучайтириш учун оғзаки пропаганданинг имкониятларидан кенг фойдаланилсин. Меҳнат коллективларида бевосита мунтазам суҳбатлар ўтказиб туриш республика партия комитетлари, министрликлари ва идоралари, маҳаллий совет ва хўжалик ташкилотлари раҳбарларининг муҳим вазифасидир. Оғзаки пропаганда, одамлар билан дилкаш суҳбат давомида меҳнаткашлардан тушган саволлар, мулоҳазалар ва таклифлар таҳлил этилсин, умумлаштирилсин, уларнинг амалга оширилиши қаттиқ партиявий назорат остига олинсин. Пропагандистлар, лекторлар, агитаторлар ва сиёсий ахборотчиларни танлаш ҳамда тайёрлаш соҳасидаги иш аниқ мақсадни кўзлаб, табақалаштирилган тарзда олиб борилсин, уларга ахборот ва йўл-йўриқ бериш яхшилансин, тингловчилар билан жонли ва мароқли суҳбатлашиш, уларни ишонтириш, одамларни руҳлантириш маҳорати ўргатилсин, тингловчилар ва коллективларнинг состави ўрганилсин, уларнинг қизиқишлари аниқлансин.

Меҳнаткашларнинг маънавий турмушини бойитиш, уларни коммунистик идеаллар руҳида тарбиялаш — санъаткор зиёлиларнинг бурчидир. Республиканинг ижодий союзлари ва ташкилотлари маданият арбобларини халқ олдида масъулият руҳида тарбияласинлар, улар ўртасида ғоявий, маънавий ва эстетик талабчанлик вазиятини мустаҳкамласинлар. Марксча-ленинча танқидшуносликда ижодий изланишга сезгирлик ва меҳрибонлик билан қараб, айни вақтда бадиий асарларга аниқ партиявий баҳо берилсин. Ҳаваскорлик ижодиётини ривожлантиришга, меҳнаткашларни маданият ютуқларидан баҳраманд этишга доимо эътибор берилсин.

Ёшларни коммунистик идеалларга садоқат руҳида тарбиялашни янада такомиллаштириш — партия, совет, комсомол, касаба союз ташкилотларининг, идеология муассасаларининг, ижодий союзларнинг, барча коммунистларнинг энг муҳим вазифасидир. Ёшларни сиёсий, ахлоқий жиҳатдан, меҳнатсеварлик руҳида чиниқтириш кучайтирилсин, йигит ва қизлар илм-фанга, маданиятга, касб-кор маҳоратига қизиқтирилсин, уларга социалистик Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлик туйғуси сингдирилсин. Ёшларни ҳунар-техника таълими системасида тайёрлаш анча яхшилансин. Халқ хўжалигининг етакчи тармоқлари учун малакали мутахассислар тайёрлашда олий ўқув юртлари билан техникумларнинг роли оширилсин. Ғоявий-сиёсий тартибда партия билан совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналаридан активроқ фойдаланилсин, оила, мактаб, меҳнат коллективлари, бутун жамоатчиликнинг ҳаракатларидаги баҳамжиҳатлик таъминлансин. Ўқувчи ёшларнинг маданий-маиший шароитлари тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилинсин.

Ижтимоий фанларни ўқитишнинг ғоявий-назарий савиясини ошириш таъминлансин, шу фанларни ўрганишга қизиқиш ҳар томонлама ривожлантирилсин, жамиятшунослик ўқитувчилари тайёрлашнинг сифати устидан контроллик кучайтирилсин.

Интернационал тарбиянинг самарадорлиги оширилсин, мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларнинг қардошларча иттифоқи ва биргаликдаги меҳнати натижасида иқтисодий ва маданий ривожланишда эришилган муваффақиятлар, миллий маданиятларнинг яқинлашуви ва бир-бирини бойитиши яққол кўрсатиб берилсин. Республикада яшаб турган барча миллатларга мансуб меҳнаткашларнинг онгида ягона оила туйғуси, кўп миллатли Ватанимизнинг тақдири учун барча миллат ва элатларнинг дахлдорлиги ҳамда масъулияти, Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлик туйғуси ҳар тарафлама сабот билан мустаҳкамлансин.

Бу ишда СССР халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги ҳамда миллатлараро алоқа тили бўлмиш рус тили алоҳида роль ўйнайди. Бу соҳада республикада қилинган ҳамма яхши ишлар мустаҳкамланиб, бу иш янада такомиллаштирилиши, Ўзбекистондаги бутун аҳоли, айниқса, Совет Армиясига чақирилувчи ёшлар рус тилини чуқур ўрганиши учун янги имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш зарур.

Аҳоли ўртасида материалистик фикрларни пропаганда қилиш янада активроқ олиб борилсин, атеистик тарбияга доимо эътибор берилсин, янги, совет урф-одатлари изчиллик билан жорий қилинсин. Диндорлар билан якка тартибда ишлаш яхшилансин, улар ижтимоий ҳаётга кенг жалб этилсин, динлар тўғрисидаги қонунларга қаттиқ риоя этилсин.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари аҳоли истиқомат қиладиган жойлардаги оммавий-сиёсий ишни бундан буён ҳам такомиллаштиришлари, меҳнаткашларнинг бўш вақтини кўнгилли ўтказишни ташкил этишда, айниқса қишлоқ жойлардаги маданий-маърифий муассасаларнинг роли оширилсин. Оммавий физкультура ва спортни ривожлантириш юзасидан қўшимча тадбирлар кўрилсин, ҳар бир районда маҳаллий Советлар қайси идорага тегишли бўлишидан қатъи назар, маданий-спорт комплексларини барпо этиш тажрибасини оммалаштирсинлар.

Партия комитетлари ҳузурида идеология ишининг самарадорлигини тадқиқ этувчи илмий-методик марказлар тузилсин. Жамоатчилик фикрини ўрганишга кўпроқ эътибор берилсин, тарбиявий фаолиятни йўлга қўйишда социология тадқиқотларининг роли оширилсин.

Пленум область, шаҳар, район партия комитетларининг, касаба союз ва комсомол органларининг, министрликлар ва идораларнинг диққат-эътиборини ҳужжатлар билан ишлашни тубдан яхшилашга, қабул этиладиган қарорлар миқдорини янада камайтиришга қаратади. Қоғоз орқали контрол қилиш ўрнига амалий контрол қилиш кучайтирилсин. Меҳнаткашлар ўртасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни такомиллаштиришга зўр бериб ҳаракат қилинсин.

Идеология кадрлари билан, агитатор-пропагандист активлар билан ишлаш яхшилансин, уларнинг назарий савиясини ва методик маҳоратини ошириш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилинсин. Энг яхши пропагандистлар, лекторлар, агитаторларнинг ва бошқа идеология кадрларининг тажрибаси умумлаштирилиб, оммалаштирилсин, улар психология ва педагогика асослари билан қуроллантирилсин, Бу ишда партия комитетлари идеология комиссияларининг роли оширилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми республика партия комитетлари, уларнинг биринчи секретарлари зиммасига идеологик, оммавий-сиёсий ишга раҳбарликни доимо такомиллаштириш, унинг аҳволи билан чуқур шуғулланиш, белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши устидан мунтазам, амалий контроллик қилиш вазифасини юклайди. Идеология фаолиятининг моддий базасини мустаҳкамлаш учун ҳамма имкониятлардан яхшироқ фойдаланилсин.

Республика партия ташкилотларининг жамики ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иши 1983 йилги халқ хўжалик планларини ва социалистик мажбуриятлар, умуман ўн биринчи беш йиллик топшириклари бажарилишини таъминлашга, республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг энг муҳим туб проблемаларини ҳал этишга қаратилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми республиканинг партия ташкилотлари, идеология кадрлари, барча коммунистлари ўзларининг ҳамма кучлари, ғайратлари ва истеъдодларини меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдек олижаноб ишга сарфлайдилар, большевистик пропаганданинг шонли анъаналарини давом эттириб, ижодий бойитадилар, Коммунистик партия билан совет халқи олдида турган тарихий вазифаларни рўёбга чиқаришда янгидан янги муваффақиятларга эришадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

Г. А. АЛИЕВНИНГ ВОЛОГДА ОБЛАСТИДА БЎЛИШИ

ВОЛОГДА, 2 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиевнинг КПСС Вологда область комитетида партия, совет ва хўжалик активи билан учрашувида КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларни бажаришга қаратилган амалий ишни ташкил этиш масалалари муҳокама қилинди.

Ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш, фан-техника ютуқларини тезроқ жорий этиш, ишлаб чиқариш потенциалидан оқилона фойдаланишни, меҳнат унумдорлигини ўстиришни таъминлаш йўллари тўғрисида ишчанлик билан муфассал гаплашиб олинди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришгина эмас, шу билан бирга уларнинг сифатини анча ошириш ҳам муҳимлиги, темир йўл ва автомобиль транспорти, шунингдек соғлиқни сақлаш ва маориф муассасалари ишини яхшилаш зарурлиги қайд этиб ўтилди.

Г. А. Алиев подшипник ва оптик-механика заводларида, зиғир тола комбинатида, «Снежинка» тўр тўқиш бирлашмасида, «Родина» колхозида бўлди.

Ишчилар, колхозчилар, партия ва хўжалик раҳбарлари билан ўтказилган суҳбатлар энг муҳим масалани — меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш масаласини ҳал этиш учун ҳар бир ходим, у қайси соҳада меҳнат қилишидан қатъи назар, топширилган ишга манфаатдорлик билан, ижодий муносабатда бўлишига сабот билан эришиш зарурлиги уқтириб ўтилди. Меҳнат коллективларида интизомни, тартибни, уюшқоқлик ва масъулиятни мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидланди. Партиянинг ана шу талабларини бажармай туриб, олға томон ҳаракатни таъминлаш мумкин эмас.

Бугун Г. А. Алиев СССР 50 йиллиги номли Череповец металлургия заводида бўлди. У «2000» станини, совуқ усулда прокат қилиш цехини кўздан кечирди, 5-домна печи қурилишининг бориши билан танишди, конструкциялар ва машина-ускуналар белгиланган муддатда етказиб берилаётганлиги билан, меҳнат ва турмуш шароитлари билан, савдо ва умумий овқатланиш қандай ташкил этилганлиги билан, уй-жойлар ва маданий-маиший объектлар қандай қурилаётганлиги билан қизиқди.

* * *

Шу куни Г. А. Алиев Москвага жўнаб кетди.

(ТАСС).

ДЕЛЕГАЦИЯ ВАТАНИГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ПАРИЖ. СССР Олий Совети палаталари ташқи ишлар комиссияларининг делегацияси 3 июль куни Ватанига жўнаб кетди. Делегация Франция миллат мажлиси ташқи ишлар комиссиясининг таклифига биноан бу ерда меҳмон бўлиб турган эди. СССР Олий Совети Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин делегацияга бошчилик қилмоқда.

Аэродромда делегацияни Франция миллат мажлиси ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари, миллат мажлиси Франция — Совет дўстлиги группасининг раиси К. Эстье, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг Франциядаги элчиси Ю. М. Воронцов бор эди.

* * *

Москвада делегацияни КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. И. Рижков, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. (ТАСС).

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

СССР Олий Совети Президиуми Америка Қўшма Штатларининг миллий байрами — мустақиллик куни муносабати билан Америка Қўшма Штатларининг президенти Рональд У. Рейганга табрик телеграммаси йўллади. Телеграммада Америка халқига табриклар, шунингдек тинчлик ва омон-эсонлик тилаб билдирилган истаклар изҳор этилган.

(ТАСС).

СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИДА

1983 йил 29 июндан 4 июлгача ўтган даврда Болтиқ бўйи, Белоруссия ҳарбий округлари территориясида ва Болтиқ денгизи акваториясида СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов раҳбарлигида СССР Қуролли Кучлари қўшинлари ва флот кучларининг машқлари ўтказилди.

Машқлар давомида қўшин хиллари ва турлари бўлинмалари билан қисмлари биргаликда жанговар ҳаракат қилган пайтда уларнинг жанговар уюшқоқлиги ва баҳамжиҳатлиги масалалари пухта равишда ишлаб чиқилди.

Машқ раҳбарларининг фикрича, машқлар ташкилий ва ибратли равишда ўтди. Бу машқлар штабларнинг оператив-тактик тайёргарлиги, қўшинлар ва флот кучларининг қуруқликдаги, осмондаги ва денгиздаги маҳорати юксак даражасини кўрсатди.

Машқларда ўртага қўйилган мақсадларга эришилди. Машқларда қатнашган қўшинлар, флот кучлари ва штаблар доимий ўрнаштирилган жойларига қайтмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссияси республика Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 23-қурилиш трести системасида меҳнат ҳақидаги қонунларга қандай риоя қилинаётганлигини 4 июль куни муҳокама қилди. Комиссия трест раҳбарлари 1982 йилда депутатлар ўтказган текшириш натижаларидан тегишли хулосалар чиқариб олмаганликларини қайд этиб ўтди. Трест бўлинмаларида ходимларни қабул қилиш, бошқа ишга кўчириш ва ишдан бўшатиш чоғида меҳнат ҳақидаги қонунлар ҳамон бузилмоқда. Касаба союз комитетлари билан келишмай ишдан бўшатиш, ишчилар ва хизматчиларни ишдан ташқари меҳнатга жалб этиш фактлари учраб туради. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга қарши етарлича кураш олиб борилмайди.

Трест маъмурияти фаолиятидаги камчиликлар кадрлар қўнимсизлигига сабаб бўлмоқда, план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига салбий таъсир ўтказмоқда.

Комиссия 23-қурилиш тресті раҳбарларининг диққат-эътиборини трест ишидаги мавжуд камчилик ва нуқсонларга яна қаратди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига мажлисда кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан таъсирчан чоралар кўриш таклиф қилинди.

Шу куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Қонун лойиҳаларини тайёрлаш ҳамда Коммунал хўжалик ва маиший хизмат комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди.

Комиссиялар республика Олий Совети сессияси муҳокамасига тақдим этиладиган Ўзбекистон ССР Уй-жой кодекси лойиҳасини муҳокама қилиб, маъқулладилар.

(ЎзТАГ).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — АМАЛДА

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган пойтахт областининг Тошкент райони қишлоқ меҳнатчилари дастлабки муваффақиятни қўлга киритдилар. Давлатга 15810 тонна картошка сотилиб, бу соҳадаги план муддатидан илгари ошириб адо этилди. Ҳар гектар ердан қазиб олинган ҳосил ўртача 160 центнерга етказилди.

Планнинг бажарилишига гектаридан 165—170 центнердан хирмон кўтаришга эришган «Ленин йўли», Собир Раҳимов номли, Ильич номли, Охунбобоев номли колхозларнинг картошкакорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Навоий номли колхоз деҳқонларининг бу борадаги муваффақиятлари айниқса таҳсинга сазовордир. Хўжаликда ҳар гектар ердан 185 центнердан — жами 2750 тонна картошка йиғиштириб олинди.

Картошка етиштиришда фан-техника янгиликлари, прогрессив технологияни кенг қўллаиб, илғорлар тажрибаси асосида меҳнат қилган Навоий номли колхоздан Тожибой Алимов, «Ленин йўли» колхозидан Ислом Баҳромов, Охунбобоев номли колхоздан Искандар Фозилов, Собир Раҳимов номли колхоздан Миржалил Усмонов, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан Турғун Қуролов, Карл Маркс номли колхоздан Жўра Раҳбаровлар етакчилик қилаётган пешқадам бригадалар рекорд кўрсаткичга эришдилар. Бу коллективларда гектаридан 220—250 центнердан юқори сифатли маҳсулот қазиб олинди.

Район картошкакорлари ўз имкониятларини чамалаб, ялпи хирмонни 30 минг тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг бўлим мудири ўртоқ Виктор Данилович **Корсовскийга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 ИЮЛЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I

9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.00 — Мовий тунлар. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 12.10 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Фильм-концерт. 16.40 — Жазоир бўйлаб. 17.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.30 — Оскар, Кина ва Лазер. Болалар учун фильм. 18.55 — Курск жангининг 40 йиллигига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Р. Карер концерти. 20.05 — Актёр ҳақида мулоҳазалар. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. СССР чемпионати. Динамо (Минск) — Спартак. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

МОСКВА-II

9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.00 — Фридерик Шопен. 10.30 — Сенинг қизиқишларинг олами. 11.00 — Француз тили. 11.30 — Концерт. 12.20 — Тулпорлар. Илмий-оммабоп фильм. 12.30 — Крошнинг таътиллари. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 14.50 — Ота-оналар, Сизлар учун. 15.20 — Бил, уддала. 16.05 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Халқ куйлари. 19.00 — СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.00 — Ёшлар адреслари. 23.00 — Рафаэль.

ТОШКЕНТ-I

11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — Иншо қандай ёзилади? 12.30 — Умид ва таянч. Бадиий фильм. 18.05 — Қувноқ дўстлар. Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Тенгдошларинг ижоди. 19.00 — Депутат ва ҳаёт. 19.30 — Ахборот. 19.50 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.55 — Дам олиш концерти. 21.30 — Время. 22.00 — Июль — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой. 22.20 — Ўзгаларни деб. Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II

18.00 — Қалб амри билан. 18.30 — Биология. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Партия белгилаган режаларни амалга оширамиз. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Альбатроснинг сўнгги рейси. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Москва-II.

Р. 02991 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 152. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15